

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Štampa vsak četrtak in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 3 K, pol leta 2 K in za četrt leta 1 K, Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plaša na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se dopiše do odpovedi. — Udje „Kmeti“ „Slovenskega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 vin. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije, sa dvakrat 25 vin., za trikrat 35 vin. Za večkratne oglase primeran popust. Inserati se sprejema, če srede jutraj. — Ne zaprete reklamacije so poštnine proste.

Današnja številka obsega 8 strani.

Občni zbor Slovenske kmečke zveze

se vrši na belo nedeljo, dne 30. marca ob 10. uri dopoldne v Mariboru, Flössergasse 4 (blizu Cirilove tiskarne). Med drugimi govori državni in deželni poslanec Fran Povše iz Ljubljane. Vsi pristaši vabljeni!

Slovenska kmečka zveza.

V nedeljo, dne 30. t. m., ima Kmečka zveza v Mariboru svoj občni zbor. Zanimanje za to zborovanje je tem večje, ker bo ob tej priliki govoril star slovenski boritelj za kmečke pravice na Slovenskem, kranjski deželni in državni poslanec Fran Povše. Celo njegovo življenje je posvečeno delovanju za blagor našega kmečkega ljudstva. Mož velja ne samo med Slovenci, ampak sploh na Avstrijskem kot najboljši poznavatelj kmečkih razmer. Njegovega modrega sveta v teh zadevah se radi poslužujejo v državnem zboru in pristojnih ministrstvih. Pri vseh postavah, tikajočih se kmečkih razmer, je zadnjih 25 let s svojim velikim znanjem in izredno marljivostjo sodeloval. Veseli smo, da tega odličnega kmečkega strokovnjaka lahko v nedeljo na občnem zboru Slovenske kmečke zveze vidimo, slišimo in spoznamo tudi na štajerskih tleh.

Slovenska kmečka zveza se lahko ozira na 6 let svojega obstanka nazaj. Veliko bojev je imela v tem času, a doživela je tudi veliko lepih zmag. Najlepša njena zmagava pa je, da si je pridobila zaupanje ogromne večine slovenskega kmečkega prebivalstva na Štajerskem. Kar danes krščansko misli, narodno čuti in stremlje za gospodarskim napredkom, je v njenih vrstah. Zaupanje pa ji je pridobilo njeno delovanje, ki se je vedno in povsod napašalo na dobrobit našega kmečkega stanu.

Z veseljem pa nas navdaja tokrat tudi pričakovanje, da se bo letošnjega občnega zbora S. K. Z. udeležilo precejšnje število njenih pristašev iz vrst kmečkoga delavstva. Kmet in kmečki delavec spada skupaj, kakor pri delu, tako tudi pri političnih bojih in zmagah. Sreča enega, sreča tudi drugega, slabi časi za enega, slabi tudi za drugega. Veselje in žalost okušata oba, zato naj tudi v javnosti nastopata skupno. Tudi v tem oziru nam bo letošnji občni zbor nudil veselo sliko.

Pozdravljamo torej iskreno vse pristaše Slovenske kmečke zveze, ki bodo v nedeljo na njenem občnem zboru. Bog blagoslovi delo in posvetovanje občnega zbora!

Grški kralj ustreljen.

Grški kralj Jurij je bil v torek, dne 18. marca, v Solunu umorjen. Torišče žalostnega dogodka je postalo isto mesto, katero je smatral umorjeni kralj za središče bodoče grške slave. Čeprav so Bolgari s svojim vojaštvom zavzeli in premagali Solun, vendar si ga je grška kraljeva rodbina takoj nato izbrala za svoje bivališče ter ravno s tem hotela vsemu svetu in pred vsem svojim zaveznikom na ves glas povedati, da smatra to važno in bogato trgovsko mesto za svoje nedotakljivo last. Toda tudi v tem slučaju se je dobesedno izkazalo, da tuja zemlja ubija človeka.

Dolgih 50 let je nosil kralj Jurij grško kraljevo krono na glavi. Bila je do zadnjega zelo težko breme zanj. Ko mu bi naj bila postala lahka in slavna, začela ga je smrtna krogla zločinčeva. Ko so l. 1862. Grki odstavili kralja Otona iz bavarske kraljevske rodbine, izbrala je grška narodna skupščina danskega princa Jurija za svojega kralja, ki je zasedel gr-

ški prestol dne 30. marca 1863. Izbralo ga je ljudstvo, ki je bilo ponosno na svojo staro grško zgodovino, ki pa je v teku stoletij v večnem boju s Turki izgubilo smisel za red in zmerno samopremaganje. Hrepenelo je po slavi in ugledu med svetom, a ni imelo za to potrebnih sposobnosti in vrlin. Upalo je, da mu bo novi kralj vsled mnogostranskih zvez svoje rodbine pridobil to, po čemur je hrepenelo. Toda varalo se je. Saj tudi ni bilo drugače mogoče, kajti prava pot do moči in slave vsake države leži v tem, da je v njej sami mir in red, da je uprava poštena in so denarne razmere urejene. Posebno pa je zamerilo grško ljudstvo kralju Juriju, da mu ni mogel osigurati posesti Krete. Ko je leta 1897 nastala zaradi Krete vojska med Grško in Turčijo, imela je Grška nesrečo, da je bila stranovito tepena. Kakor v sedanji vojski, je tudi takrat imel najvišje povelje nad grško armado prestolonaslednik Konstantin. Turški vojskovođa Edhem-paša ga je v treh bitkah popolnoma porazil. Jeza nad prestolonaslednikom je bila tako velika, da ga niti lastni vojaki v vojnem taboru niso hoteli več pozdravljati. In tako dolgo je trajala nevolja proti njemu, da so se še leta 1909 uprli častniki in zahtevali, da se prestolonaslednik in vsi kraljevski principi odstranijo iz grške armade. Se-le sedanja vojska je popravila staro nevoljo nad njim, posebno ko je pod njegovim poveljstvom padla od Turkov tako junaško branijena Janina. Kraljeva rodbina je postala zopet priljubljena med ljudstvom. Toda kralju Juriju ni bilo dano, da bi vžival prijetne sadove zadnje zmagovalne vojske. Morilčeva roka ga je nepadoma izbrisala izmed vrst zmagovitih balkanskih kraljev.

Kako se je zgodil umor.

Kralj se je vsak dan po obedu, če je bilo količkaj lepo vreme, izprehajal po ulicah in drevoredih. Tudi v torek, dne 18. marca popoldne, je šel kralj Jurij s svojim adjutantom (pribočnikom) polkovnikom Frankudisem na izprehod po solunskih ulicah. Bilo je okrog 5. ure. Sprehajalca sta korakala po ulicah. Za oglom neke hiše v ulici Hagia Trias (Sveta Trojica) je bil skrit morilec Schinas. Ko je prišel kralj v bližino dotične hiše, je skočil morilec pred kralja ter z vsklikom: „Tu imaš!“ ustrelil trikrat z velikega revolverja na kralja. Adjutant je hotel ustreliti na morileca, a že poprej je ustrelil napadalec nanj, a ga sreči ni zadel. Dva orožnika sta se nato razkačena vrgla na morileca in ga prijela, ne da bi se bil ta kaj branil. Kralj je stopil nekaj korakov naprej, potem pa se je zgrudil pred prodajalno nekega trgovca nezavestno na tla. Trgovca je takoj priskočil h kralju in ga skušal dvigniti. Ko je adjutant videl, da je morilec že zvezan, se je obrnil h kralju, katerega je ravno skušal trgovca spraviti k zavesti. Kralja so spravili takoj na vojaški avtomobil ter ga odpeljali v vojaško bolnišnico. A med potjo je izdahnil. Krogla mu je predrta pljuča in srce. Strel je bil tako močnejši, da je prišla krogla na drugi strani do kože. Kralj je močno krvavel. Obleka je bila vsa okrvavljena. Križ, okrašen z dragimi kamni, ki ga je nosil kralj na vratu, je bil ves pordečen s kraljevo krvjo. — Ko so žandarji prijeli morileca in ga izpraševali, zakaj je izvršil umor, je hladnokrvno odgovoril: „Saj imate sodnijo, tam bom govoril.“

Truplo umrlega kralja so prenesli v solunsko kraljevo palačo, od koder ga prepeljejo v Atene. Krsto so nosili princ Nikolaj, kraljev adjutant in drugi višji častniki. V sprevodu so šli vsi vojaški cerkveni in drugi odličnjaki. Grški nadškof je molil pred krsto. Častno stražo ob krsti pa so izvrševali grški stotniki.

Morilec.

Morilec se imenuje Aleksander Schinas, je star 45 let in je po rodu Grk. Pri zaslišanju je izpovedal, da je socialni demokrat. Rekel je, da je ustrelil kralja, ker je odklonil kralj njegovo prošnjo za večjo denarno podporo in ker ga je baje kraljev adjutant nekoč spodil s kraljevega dvora. Še pred kratkim je Schinas opravljal službo sluga v neki šoli v Seresu in po zavzetju Soluna je dobil enako službo v Solunu. Ker je bil udan pijančevanju, je bil odpuščen. Sumi se, da je tudi umor izvršil v pijanosti. Preiskava o umoru se je začela takoj po zločinu in je trajala celo noč. Kakor se je dognalo, ni imel Schinas nobenega sokriveca. Svoj čas je bil morilec tudi učitelj, študiral je, kakor poročajo nekateri listi, celo na vseučilišču

za zdravnika, a študij radi nerednega življenja ni dokončal. Bil je bogotajec in tako vtopljen v socialno-demokratske nauke, da je večkrat kričal, da se mora vse premoženje razdeliti med vse državljane na enake dele ter da se mora znižati delavni čas na 2 uri na dan.

Kralj Jurij.

Umorjeni kralj je bil rojen l. 1845 kot sin danskega kralja Kristjana V. 15. oktobra 1867 se je poročil v Petrogradu z rusko veliko vojvodinjo Olgo Konstantinovno, ki je bila rojena l. 1851. Kralj Jurij je imel 6 otrok, in sicer: 5 sinov in 1 hčer. Najstarejši je prestolonaslednik Konstantin (sedanji kralj), rojen dne 21. julija 1868, poročen l. 1889 s prusko princezino Sofijo. Za njim sledijo: principi Jurij, Nikolaj, Andrej in Kristof ter princezinja Marija.

Kralj Jurij je bil zelo prijazen človek. Rad je občeval s priprostim ljudstvom. Bodisi delavec ali kmet, z vsakim se je rad pogovarjal. Na izprehod se je vozil ali šel najraje sam, ali pa je k večjemu vzel svojega adjutanta s seboj. Nekoč se je v bližini Aten peljal s svojo hčerko na izprehod. Zunaj mesta je srečal 4 može, ki so z nabitimi puškami merili nanj. Kralj obstal z vozom, vzel svojo palčico in stoji v vozu zagrozil s palčico onim možakarjem. Ti so bili vsled kraljeve hladnokrvnosti presenečeni in so zbežali. Najraje se je kralj vozil, če so bili v kočijo vpreženi konji-belei. Z avtomobili prvotno ni imel nobenega veselja, a zadnja leta skoro ni bilo dneva, da se Jurij ne bi bil peljal s samodrečim na izprehod. Tudi s kolesom se je rad vozil. Neki dan je prevozil z nekim kapitanom daljavo 80 km. Kralj je bil v svojem življenju večkrat v smrtni nevarnosti. Nekoč je šel v Atenah mimo vojaške straže, ki mu je zaklicala: „Stoj!“ Ker kralj ni obstal, je straža ustrelila. Kralju je šla krogla skozi rokav, a ranjen ni bil. Drugi dan je poklical kralj vojaka k sebi in ga prav po kraljevsko obdaroval radi njegove točnosti in zvestobe.

V neki vasi je rešil stari ženici življenje. Potegnil jo je iz vode. V zahvalo so ga kmetje povabili na dom, ga pogostili in kralj je ostal pri kmetih čez noč. — V neki drugi vasi je videl utrujeno žensko, ki je nosila svoja 2-otroka. Stopil je k njej, si sam naložil otroka in ju nesel h kmetici na dom.

Zalost na Grškem.

Vsled nesrečne kraljeve smrti se je odela vsa Grška v žalno obleko. Po cerkvah se opravljajo molitve in službe božje za rajnim, raz hiše plapolajo črne zastave. Trgovine in gostilne so bile več dni zaprte. Topovi so naznanjali žalostno vest, vsi zvonovi po cerkvah so zvonili. Kraljica Olga se je onesvestila, ko je izvedela za grozno novico. Od vseh strani prihajajo v Atene sožalne izjave. Tudi naš cesar Franc Jožef je novemu kralju Konstantinu v prisrčni brzojavki izrazil svoje sožalje nad žalostno smrtjo očeta. Kraljica-vdova Olga je s princezino Alico in princema Jurijem in Andrejem došla dne 20. marca v Solun. Ko je zagledala kraljevo mrtvo truplo je omedlela. Truplo so prepeljali te dni iz Soluna v Atene.

Novi grški kralj Konstantin.

Prestolonaslednik Konstantin, ki je obenem tudi vrhovni poveljnik grške armade, je bil za časa umora svojega očeta v Janini. O smrti svojega očeta je izvedel od polkovnika Dusmanisa, ki mu je sporočil: „Visokost, sporočiti Vam imam važno in žalostno novico.“ Prestolonaslednik je vprašal, ali je dobil morda kako poročilo iz Soluna, pa kar mu je polkovnik izročil brzojavko. Prestolonaslednik takoj ni razumel v prvi zmedenosti brzojavke, tako, da mu jo je moral polkovnik prebrati. Globoko potrjen s solzami v očeh je odredil nato prestolonaslednik, da sporoči tudi princezinji Mariji to strašno novico, ki je bila tudi v Janini, ter sestavil nato sam dnevno povelje na armado.

Ko sta se princezinja Marija in Konstantin sšla, sta se objela in bridko jokala. Prestolonaslednik se je takoj odpeljal v Atene. Dne 20. marca ob 8. uri jutraj se s princezino Marijo došel v Atene. Tisočglava množica je pričakovala novega kralja ter ga molče, pa iskreno pozdravljala. Konstantin je sedaj star 45 let. Grki želijo, da bi se novi kralj imenoval Konstantin XII., ker je bil zadnji grški bicar-

tinjski (carigradski) vladar Konstantin XI. (umrl kot junak dne 29. majnika 1453, ko so Turki zavzeli Carigrad). V petek, dne 21. marca, je novi kralj v Atenah prisegel na grško ustavo. Atenski nadškof je molil posebne molitve ter prebral prisego, katero je ponovil kralj z močnim glasom. Nato je kralj podpisal prisego, katero so sopsodpisali ministri in nadškof. Ko se je vračal kralj iz zbornice, kjer se je vršila prisega, ga je ljudstvo viharano pozdravljalo. Nato se je kralj Konstantin odpeljal v Soluni k svojemu mrtvemu očetu.

Na Balkanu.

Umor grškega kralja k sreči ni v nobeni zvezi z balkansko vojsko. V prvem hipu, ko se je raznesla vest o tem umoru, so nemški listi podtaknili morileca Bolgarom ter so že vedeli povedati o klanju Bolgarov v Solunu ter so v duhu gledali, kako korakajo grški vojaki proti bolgarskim. Pa vse to je ostalo neizpolnjena želja dotičnih nemških krogov. Umor je čisto zasebnega značaja, čij propadlega socialista. Balkanska zveza ostane od njega nedotaknjena, da, še celo bolj se bo utrdila s prijateljsko vezjo med balkanskimi vladarji, ker nameravajo, kakor poročajo listi, se vsi trije ostali vladarji balkanske zveze osebno udeležiti pogreba grškega kralja v Solunu.

Med tem ko so se dni grški topovi le izstreljevali žalne strele, so bolgarski in srbski topovi gromeli smrtno pesem nad Odrinom in Skadrom. Se se ni sta udali ti dve močni trdnjavi, pa kmalu bosta prisiljeni in zastave balkanskih zmagovalcev bodo zaplapolale nad tema, nekdanj turškima trdnjavama.

Naša monarhija kot najbližja sosedba balkanskih držav ni samo brezbrizna opazovala krvavega boja, temveč je že drugače prišla navskriž z balkanskimi zavezniki. Prvič se je to zgodilo v znani zadevi konzula Prohaské, ki se je pa zadovoljivo rešila, kakor je tudi upati, da se bomo tudi v drugih točkah pogodili s Srbi. Drugi spor pa se je pojavil med Črno goro in našo državo. Vzrok je albansko vprašanje, ki dan na dan poraja nove težkoče. Naša država, ki ima z ojačevanjem vojaških čet na severni in južni državni meji že dosedaj kakih 600 milijonov kron izdatkov, ima gotovo braniti važne interese na Balkanu. K tej obrambi pa slabo pomaga hujskanje nemških listov, temveč bo treba mirnega sporazuma z našimi balkanskimi sosedi.

Spor med Avstrijo in Črno goro.

Ko je turška bojna ladja „Hamidije“ dne 11. t. m. napadla Srbe pred Sv. Ivanom Meduvanskim, se je nahajal v tamošnjem pristanišču tudi avstro-ogrski trgovski parnik „Skodra“, kateremu je zapovedoval kapitan Blažič. Poveljnik pristanišča je zahteval od kapitana Blažiča, naj pomaga s parnikom „Skodra“ spravljati srbske vojake in vojno gradivo z grških parnikov na suho. Kapitan se je temu protivil, ker od ravnateljstva parobrodne družbe „Ungaro-Kroata“ ni imel za to dovoljenja. Med tem pa je priplula „Hamidije“ ter že začela obstreljevati grške ladje. Stiri ladje so se potopile, a tri so bile močno poškodovane. „Skodri“ ne ni ničesar zgodilo, ker je zavzela varno mesto. Srbski vojaki so poskakali raz grške ladje v morje. Ko se je „Hamidije“ odstranila, so Črnogorci in Srbi opetovano zahtevali, naj pomaga „Skodra“ srbskim vojakom, ki so plavali po morju. Blažič se je ustavljal, češ, da je to prenevarno in še-le potem, ko je baje poveljnik pristanišča zagrozil, da bo dal vse moštvo „Skodre“ pobesiti, je „Skodra“ začela sprejemati na krov plavajoče Srbe in jih spravila na suho. Ko se je čez nekaj časa raznesel glas, da se „Hamidije“ vrača, je porabila „Skodra“ ugoden trenotek in urno odpeljala v črnogorsko pristanišče Ulčinj.

Tako se je dogodila zadeva „Skodre“, ki je prvi vzrok spora med Črno goro in Avstrijo. Avstrija namreč zahteva, naj da Črna gora v tej zadevi pojasnjenje in zadoščenje. Pa so še druge reči, ki so povečale ta spor.

Dunajski listi namreč poročajo, da so Črnogorci pri Djakovici dne 7. marca ubili katoliškega duhovnika (franciškana) Angela Palič. Ker ni hotel pristopiti k pravoslavni veri, kakor poročajo nemški listi, katerim pa ni vsega verjeti, se je umor izvršil tako-le:

Omenjenega dne so se združili v Djakovici in okolici srbski in črnogorski vojaki z zagriženimi pravoslavni duhovniki, da bi prisilili ondotno prebivalstvo na prestop k pravoslavni veri. 300 oseb, moških ženskih in otrok, med njimi Paliča, so zvezali z vrvmi in pozvali na prestop. Neki pravoslavni duhovnik je pokazal na vojaške, ki so imeli pripravljene puške, pa je dejal: Ali podpišete, da prestopite, ali pa vas pošljejo vojaški božji bojovníki v pekel. Nato so jetniki podpisali. Kot zadnji je prišel Palič na vrsto. Bil je edini, ki je vkljub škratnemu pozivu mirno in dostojno odklanjal. Tedaj so na mig pravoslavnega črnogorskega popa planili vojaki po njem, mu strgali duhovniško obleko s telesa in ga jeli obdelavati s kopiti pušk. Palič, ki je imel več zlomljenih kosti in reber, se je zgrudil na tla. Zdaj so težko ranjenega še enkrat vprašali, če podpiše. Odgovoril je: „Ne, svoje vere ne zapustim“. Dobil je zopet nekaj udarcev s kopiti, dokler mu ni bajonet prebodl pljuča in mu končal življenje.

Ti dogodki so postrili razmerje med našo monarhijo in Črno goro. Sedaj se vršijo pogovori med našo in črnogorsko vlado. Avstro-ogrski poslanik v Cetinju, baron Giesl, je dne 19. marca v imenu avstro-ogrške vlade predložil črnogorski vladi te-le zahteve: 1. Črna gora mora pripustiti prost odhod vseh civilnih (nevojaških) prebivalcev iz obleganega Skadra. 2.

Črna gora mora pojasniti, kako in zakaj se je zgodil umor katoliškega duhovnika Paliča v Djakovici. Avstrija zahteva, da Črna gora pripusti, da gre katoliški škof v Skoplju, Miedija, v Djakovico ter ob navzočnosti avstrijskega konzularnega uradnika preišče zadevo duhovnika Paliča. 3. Avstro-ogrška vlada zahteva, da Črna gora ustavi vse nasilnosti v Albaniji in naj Albancev ne sili k prestopu k pravoslavni veri. 4. Avstro-ogrška zahteva zadoščenje za nepravilnosti, katere so izvršili Črnogorci napram parniku „Skodra“.

Na te zahteve je črnogorska vlada že odgovorila. Izjavlja, da ne more dovoliti civilnemu (ne se vojskujočemu) prebivalstvu odhoda iz Skadra; nadalje ne more dovoliti, da bi kak zastopnik tuje vlade bil udeležen pri preiskavi v Djakovici, ker je v teh, v vojski pridobljenih krajih, edini vladar črnogorski kralj. Ta odgovor smatra naša vlada za nezadosten in bo zato stavila svoje zahteve v ostrejši obliki.

Slabo zastopstvo Avstrije.

Naša država in Rusija sta se pogodili, da začeta istočasno razoroževanje na avstrijsko-ruski meji. Ta sklep sta naša in ruska vlada naznanili dobesedno. Ruska vlada pa je še dostavila, da se je prepričala, da Avstrija nima namena, napasti Srbije in Črne gore. S tem dostavkom bi Avstrija nekako priznala, da ima za svoje postopanje napram balkanskim državam dajati odgovor Rusiji. Takoj, ko se je izvedelo za ta čuden dostavek, je nastalo v avstrijskih visokih krogih razburjenje. Povpraševalo se je, kdo je od naše strani kriv, da se je ta dostavek sprejel v sklep obeh držav. Sedaj se je izvedelo, da je imel dotični sklep ruske vlade v rokah avstrijski poslanik v Petrogradu, grof Thurn-Valsasina, pa se mu ni protivil. Ne bi bili mogoči taki slučaji, če bi imeli v inozemstvu boljše zastopnike. Pri izbiri se samo gleda na to, ali je dotični Nемеc ali Madžar, ne pa tu di na to, ali je dovolj sposoben.

Položaj v Skadru.

Nove srbske čete, ki so jih pripeljale grške ladje po morju, so že na svojih mestih pred Skadrom. Srbi s svojimi topovi silovito obstreljujejo mesto. Po črnogorskih poročilih je bil učinek obstreljevanja velik. Srbske čete so si po uspešnem obstreljevanju in ljutem boju osvojile utrdbo Mali Bardanjol in ga obdržale v svojih rokah kljub silnemu turškemu protinaskoku. Položaj v Skadru je silno obupen; tudi tej turški trdnjavi bo najbrž kmalu odbila zadnja ura. V mestu baje razsajajo kužne bolezni, posebno legar. Mesto na več krajih gori. Črnogorsko-turške čete se pripravljajo na zadnji glavni naskok, po katerem u. pajo, da postane Skader last Črnogorcev. Kralj Nikita je baje izjavil: Ali bom šel v Skader kot zmagovalca, ali pa se nevrnem več živ n a z a j v Cetinje.

Pri Čataldči.

Dne 19. marca je napadla turška divizija z artilerijo in konjenico levo bolgarsko krilo. Kljub ugodnejšim postojankam, ki so jih imeli Turki, so bile turške čete na celi črti vržene nazaj. Turki so imeli jako velike izgube. Neka druga turška divizija je naskočila bolgarsko središče in se je približala bolgarskim okopom na 400 korakov. Bolgari so napravili protinaskok in so pognali Turke v beg. Nad 500 mrtvih in ranjenih Turkov je ostalo na bojnem polju. Proti večeru so skušali napasti Turki skrajno levo bolgarsko krilo. Vnela se je huđa bitka. Zmagali so zopet Bolgari. Očrezali so dva turška bataljona; vojaki so v divjem begu bežali proti morju, da bi se rešili na turško brodoge.

Hrabri dijaki.

Mlađega bolgarskega dijaka so nekoga večera poslali na ogled k turškim prednjim stražam pred Odrin. Bila je temna noč. Drzni vojak se je plazil k turškemu taboru. Naenkrat zapazi pred sabo jasno sliko: bila je turška straža. Bolgar je zadrževal sapo in se nalahno plazil bliže; potem je nenađoma planil na Turčina, ga vrgel na tla in ga zabodel v srce. Nato je oblekel Turkovo obleko in šel dalje. Prišedši do prve straže, je nekaj mrmral kakor geslo, nato pa bliskovito zgrabil Turka za vrat in ga zadavil. Istotako je naredil s prihodnjo stražo. Nobeden teh Turkov ni imel časa, da bi le pihnil. Malo dalje je Bolgar naenkrat opazil dremajočo turško stotnijo. Brž se pomakne nazaj, sleče turško uniformo in hiti v bolgarski tabor; tu dobi oddelek vojakov, presenetni z njim spečo turško stotnijo in jo uniči. Drugo jutro je bil imenovan za poročnika.

Nemci o Črnogorcih.

O Črnogorcih je izrekel nemški zdravnik profesor Düring, ki se je mudil več časa v Črni gori in na bojišču ter na lastne oči videl, kaj se godi in kako se ljudstvo obnaša, to-le sodbo: Vsi so junaki od prvega do zadnjega. Med ranjenci so 15letni dečki in 70letni starčki. Dekleta se bojujejo enako hrabro kot moški. Od prestolonaslednikove žene do zadnje ženiče, vse je na delu, vse se trudi in skrbi. Navdušenje je velikansko, tudi če pada mož za možem. Posebno važno je vprašanje glede Skadra. In profesor Düring pravi, da sedaj popolnoma razume črnogorskega kralja in njegove težnje, dobiti to mesto v roke. Skader pomeni za Črnogorce zrak, luč, sonce! In tako padajo junaki, ostali se pa borijo dalje. Geslo je za vsakega: Skader mora biti naš! O kakih grozovitostih, kakor jih širijo nekateri listi, sploh ni govora. Da se pograbi tu pa tam malo bolj surovo, to je razumljivo;

mislimo, da v nemško-francoski vojski kulturni Nemci tudi niso z rokavicami prijemali Francozov! Z vjetniki delajo jako lepo in boljše se jim godi kot domačim vojakom. — Te besede moža-poštenjaka, ki ni gledal na ljudstvo v Črni gori kot zagrižen politik, ampak kot bližnji, kot človek, nam pač jasno kažejo, kako zavita in prav nesramno zlagana so razna nemška poročila, ki so polna le sovraštva do Slovanov in katerih namen je, uporabljati izmišljena poročila za hujskanje proti Slovincem.

Politični ogled.

— **Prestolonaslednik** nadvojvoda Franc Ferdinand se je, kakor smo že poročali, nastanil za več mesecev s soprogo in otroci v gradu Miramar pri Trstu, kjer ga že pozdravlja mehka pomlad. Nadvojvoda rodovina prebiva ves čas večinoma po nasadih in na morju. Priredila je že lep izlet po tržaškem zalivu.

— **Trst.** V letošnjem poletju se bodo vršile volitve za tržaški deželni zbor, ki je obenem tudi občinski svet za Trst in okolico. Slovenci so dozdaj zmagovali samo v okolici, med tem ko so bili v mestu samem izvoljeni sami Lahi. Letos pa se pripravljajo, da naskočijo tudi mestne volilne okraje. Upanja na uspeh imajo mnogo, ker se slovenski in hrvaški življenj med trgovstvom v Trstu vedno bolj jači in množi. — Slovenci so priredili že več volilnih sestankov. Seveda se tudi Lahi skrbno pripravljajo.

— **Madžarski kmetje.** V Buđimpešti se je dne 17. marca vršil shod madžarskih kmetov pod predsedstvom bivšega poljedelskega ministra Daranji. Pritoževali so se, da ogrski državni zbor ne varuje s postavitvami kmečkega stanu, ter ugovarjali proti uvozu žive živine in prekromskega mesa. Sklenili so, da te sklepe naznanijo vladi tudi ustmeno. Toda kakor se je videlo pri novem volilnem redu, se sedanja vlada bore malo briga za kmečki stan. Ta ji je prepošten in bi ji gledal na prste, zato pa ga je oropala volilne pravice. Za take čine, kakor so se dokazali sedanji vladi, da se ukrade državi kar 4 milijone kron za strankarsko blagajno, niso kmetje, ampak židovje, edino pravi pomočniki.

— **Na Francoskem** hoče uvesti vlada pri vojaštvu zopet 3letno vojaško službo namesto 2letne, katero so pred nekaj leti upeljali. Na ta način si namerala Francija pomnožiti svoje vojaštvo, kar se ji zdi z ozirom na pomnoževanje nemške armade za varstvo francoske domovine neobhodno potrebno. Socialni demokratje pa silno nasprotujejo vladni nameri in prirejajo velike shode proti 3letni vojaški službi. Na nekem takem shodu prejšnji teden v Parizu je prišlo med socialisti in policijo do krvavega boja. Mnogo oseb je bilo ranjenih. Čudno pa je za obnašanje socialnih demokratov, da v ministrstvu, ki je izdelalo in odobrilo dotično vojaško predlogo, sedita tudi 2 socialna demokrata kot ministra.

— **Francosko ministrstvo Briand,** novo ministrstvo pod novim predsednikom ljudovlade, Poinkarejem, je dalo ostavko, katero je predsednik tudi sprejel. Vrgel ga je senat, nekaaka naša gosposka zbornica, ki se je izrekel proti zastopstvu manjšin v novem volilnem redu. Večina, ki je nastopila proti ministru, se je sestavila iz vseh onih skupin, katere so bile nezadovoljne, da je vendar nekoliko zmernejši Poinkare bil izvoljen predsednikom republike. Kakšna je ta zmernost, nam kaže novi šolski zakon, ki bije v obraz vsaki svobodi. Toda mnogi vendar niso zadovoljni s sedanjim predsednikom in zato so se sedaj maščevali nad njegovim ministrskim predsednikom Briandom. Baje je predsednik republike voljan, razpustiti državni zbor, ako bi se tudi še dalje delale težave. — Novo ministrstvo je sestavil prijatelj predsednika Poinkareja, republikanec Barthou. V novem ministrstvu je več članov prejšnje vlade.

Razne novice.

Godovi prihodnjega tedna.

- 30. Bela nedelja: Angela.
- 31. ponedeljek: Modest, škof.
- 1. aprila, torek: Hugon, škof.
- 2. sredo: Francisek Pavlanski.
- 3. četrtek: Abundij, škof.
- 4. petek: Izidor, škof.
- 5. sobota: Vincencij F., spoznav.

Duh. vest. Župnik na Zgornji Poljskavi častiti gospod Franc Vidmajer in častiti gospod Anton Šebat, župnik pri Žusmu, menjata svoji mesti. Prvi bo inštaliran dne 1. aprila v Mariboru, drugi pa istega dne v Slov. Bistrici.

Osebna vest. Deželni vinorejski nadzornik M. Jelovšek je obolel in radi tega izostanejo gospodarski shodi, ki jih je nameraval imeti začetkom meseca aprila.

Iz južne železnice. Prestavljeni so: pristav F. Ulčnik iz Ptuja v Krivovrbo na Koroškem; asistent Fr. Oberstein iz Celja v Ptuj; provizorični asistent Rudolf Pliberšek iz Št. Jurija na Pragersko.

Iz učiteljske službe. Na šestrazredni ljudski šoli, okolica Vojnik, drugi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice; na šestrazrednici v Št. Pavlu pri Preboldu, drugi plačilni razred, je razpisano mesto nadučitelja; na štirirazrednici pri Sv. Juriju ob Taboru, drugi plačilni razred, je oddati mesto učiteljice; prošnje do 15. aprila.

* **Darovanje za sv. Očeta.** Kakor splohi zoper darove cerkvi, tako se prav posebno brusijo jezike zoper darovanje za sv. Očeta, rimskega papeža, seveda oni najbolj, ki ničesar ali le malo dajo. Razložiti je treba vsaj dobro mislečim, ki imajo vsaj nekaj pojma o svetu onkraj domačih plotov in nekoliko obzorja nad „Štajerčevno“ in modrostjo „Narodnega Lista“, da teh darov ne porabijo papež za sebe, za svojo osebo, ampak za prav Kristine pamene in potrebe vesoljne cerkve; ti darovi gredejo le iz naših žepov po rokah skupnega duhovnega očeta v prid še bolj potrebnim, kot smo mi.

* **Katoliški shod.** Pripravljali odbor za katoliški shod v Ljubljani priobčuje očiščene na katoliške Slovence in Hrvatce, v katerem razglasa, da se vrši shod dne 24., 25., 26. in 27. avgusta v Ljubljani. Na tem katoliškem shodu se bo slovensko in hrvaško ljudstvo posvetilo Devici Brezmadežni kot najmočnejši zavetnici naših teženj in želj. Ta shod bo eden največjih, kar se jih je obhajalo na jugu. Tudi Hrvatce se ga udeležijo. Slovenci in Hrvatce nismo združeni pod habsburškim žezlom le po naravnih vezeh krvi in jezika, temveč vsled milostivega zvanja božje previdnosti tudi po edinstvu vere in cerkve. V duhu tega edinstva bodo zborovali Slovenci in Hrvatce skupaj ter se navduševali za prevzvišene resnice naše svete vere in za našo milo hrvaško-slovensko domovino.

* **Stoletnica rojstva ustanovitelja našega lista.** Zdravnik dr. Matija Prelog je bil rojen dne 27. septembra 1813. v Hrastju pri Ljutomeru. Po mukotrpni, a uspešnih šolah v Varaždinu, Gradcu in Dunaju je bil slovit lečnik v Ljutomeru, od koder so ga pregnali iz lastne hiše dne 28. avgusta 1848. poročil nemškutarji. Zbežal je v Veržej in l. 1849. se je naselil v Mariboru. Bil je vedno delaven odbornik Čitalnice, ustanovitelj političnega društva, plodovit pisatelj in oče „Slovenskega Gospodarja“. Dne 16. januarja 1867. je prinesel sam prvo številko tega lista v Čitalnico. Zapravice slovenskega jezika se je vstrajno in uspešno bojeval, plačeval je celo globe pri sodnih, pri glavarstvu in namestništvu ter zmagal koledarje pri ministristvu. Zaslužnemu možu naj se letos ob 100letnici rojstva postavi primeren spomenik, če ne na pokopališču, pa vsaj v „Slovenskem Gospodarju“. Umrl je dne 27. januarja 1872. — A mi postavimo spomenik mu tak, da slehern postane mu enak. — Slava dr. Prelogu!

* **Tepeni štajerčijanci.** Naši pristaši so zopet izvojevali 2 lepi zmagi nad štajerčijanci. Pri občinskih volitvah v St. Juriju ob Ščavnici in Črešnjevci pri Slovenski Bistrici je zmagala naša stranka na obeh voliščih v III. in I. razredu.

* **Nemški hujskači.** Nemško časopisje je pričelo v zadnjem času zopet bolj kot poprej netiti sovraštvo do balkanskih Slovanov ter hujskati našo vladu, da z orožjem zabrani nadaljno prodiranje balkanskih zavznikov. Avstrija je poklicana, tako pišejo, brani mpe in upliv nemštva ter storiti vse, da se slovanstvo preveč ne okrepi. Radi priznamo, da mora vsaka država braniti svoj ugled in upliv, toda Avstrija ni nemška država, ampak po večini slovanska, in zato tudi ne more in ne sme biti njena naloga, osvojevati se pri Slovanih ter misliti samo na Nemce. Ako hoče ohraniti Avstrija svojo samostojnost nasproti Nemčiji, se mora naslanjati na svoje balkanske sosedu, ki bodo v zvezi med seboj nova velesila, s katero bo treba računati. Zato je treba, da dela Avstrija prijateljsko politiko nasproti balkanskim narodom, in Nemci, ki hujskajo proti taki balkanski politiki, ne mislijo na bodočnost Avstrije, ampak Nemčije. Seveda s tem ni rečeno, da bi vsled prijazne politike nasproti jugoslovanskim državam morali vse odobravati, n. pr. nezaslišani umor franciskana o. Paliča v Djakovici, za koji dogodek tirja Avstrija po vsej pravici najodločnejše zadoščanje. Mi hočemo, da se katoliška, slovanska in tudi avstrijska moč na Balkanu še bolj okrepi, zato obsojamo nesramno hujskanje Nemcev in si želimo z jugoslovanskimi državami prijateljskih razmer.

* **Velik nemški polom.** V Laškem trgu je blagajnik nemške posojilnice, Jožef Drole, tekem več let poneveril okrog 400.000 K. Leto za letom je to poneverbo umetno zakrival. Sedaj pa ni slo več dalje. Spoznal je namreč, da pride pri prihodnji reviziji stvar na dan. Radi tega se je dne 20. marca odpeljal iz Laškega in se je ponoči nato v neki mariborski gostilni zastrupil. Takoj, ko se je izvedelo, da si je Drole sam vzel življenje, so začeli sumiti, da pri nemški posojilnici v Laškem, katero je Drole vse leto skoro sam vodil, ni vse v redu. Začelo se je z revizijo, katera je pokazala, da manjka celih 400.000 K. Drole je v pismu, katerega je zapustil, tudi vse priznal. Vsled te poneverbe bo hudo prizadet Laški trg, posebno člani nemške posojilnice, ker Drolevo premoženje ne znaša niti ene desetine poneverjene svote. Zanimivo, kako se bo sedaj „Šdjerca“ kisló držal.

* **Duhovne vaje za organiste** bodo letos pri sv. Jožefu nad Celjem od 31. avgusta do 4. aprila. Začeno se v ponedeljek po Beli nedelji popoldne ob 6. uri in trajajo do petka jutraj. Vodil jih bude misijonar g. dr. Anton Zdešar. Stanovanje in hrana v romarski hiši stane 1 K 20 vin. na dan za osebo. Kdor hoče imeti boljše prenočišče, plača 1 K več na dan. Duhovnih vaj za organiste dosedaj še ni bilo. Zato je upati, da se zbere veliko vrlih organistov v lepi cerkvi sv. Jožefa, katera stoji 20 minut od Celja. Kateri organisti imajo Försterjev Cantica sacra za moški zbor, naj prinesejo, ako hočejo, s seboj, da bodo v cerkvi peli.

* **Orli na Moravi.** Kakor izkazuje najnovejši seznam, je na Moravskem med krščanskimi delavskimi sloji 121 orlovskih odsekov s 4505 člani. Nadalje

je pri izobraževalnih društvih 21 orlovskih odsekov s 1040 člani, in med organizirano kmečko mladino 47 orlovskih odsekov s 1561 člani. Vseh čeških Orlov je torej 7106, od teh jih odpade samo na Moravo 6731, ostali so v Slezijski, na Dunaju, ali pa na Češkem. Stevilke govore, kako prodira orlovska misel med našimi severnimi brati. V tako kratki dobi pa taka armada! Z novim letom je začel češki Orel izdajati svoj strokovni list „Orel“, ki bo le še bolj pospeševal naglo prodiranje orlovške misli.

* **Občni zbor Zadrudne zveze** v Ljubljani se vrši v sredo, dne 2. aprila ob 10. uri dopoldne v Ljubljani v Ljudskem Domu. — Dne 2. in 3. pa se vrši v Ljubljani velevažen zadrudni kongres.

* **Oderuštvo za umetniimi gnojili.** Poslanec dr. Krek dokazuje v „Narodnem Gospodarju“, da tovarne za umetna gnojila strašno odirajo naše kmete s previsokimi cenami umetnih gnojil. Vedno več se potrebuje umetnih gnojil, ker od oderuških kartelov plačani potovalni učitelji bolj hvalijo umetna gnojila nego domači gnojil, in ker se vsled napredujočega kmetijstva res vedno več umetnih gnojil potrebuje. Da tovarne kmeta lažje odirajo, prezirajo zadrudništvo, ga ne marajo ter dajejo trgovcem in agentom ali takozvanim zasebnim potovalnim učiteljem splošno več ugodnosti kakor zadrugam. Za odpomoč nasvetuje dr. Krek: Naše kmetijstvo je zavezano, z vsemi silami se potezati za to, da tudi v Avstriji dobimo zakon proti odiranju kartelov, ki neprimerno draže gnojila. Poleg tega je treba z vsemi silami skrbeti, da se v naši državi kolikor največ umetnih gnojil proizvajajo. Prva in poglavitna reč je pa skrb za hlevni gnoj in gnojnicu. Najprej mora naše kmetijstvo urediti hleve in gnojne jame in tu vjeti veliko vrednost gnojil, ki mu sedaj uidejo. Še-le, kar manjka, naj se nadomesti z umetnimi gnojili.

* **Na kmečkem tečaju,** ki ga priredi nemška Kmečka zveza dne 30. in 31. marca v Gradcu, se bo predavalo o teh-le predmetih: Naloge deželne gospodarske politike v Avstriji in osobito na Štajerskem; vprašanje kmečke organizacije; pomoč države za povzdigo kmetijstva; načelna vprašanja carinske in trgovinske politike; razvoj avstrijske finančne politike s posebnim ozirom na kmečki stan.

* **Premestitev komisije za nabor vojaških konj.** Ta komisija, ki je imela dosedaj svoj sedež v Mariboru, se premesti s 1. aprilom v Celovec. Posestniki, ki želijo prodati mlade konje vojaški upravi, naj to odsej pisмено javijo komisiji v Celovec.

* **Tržno poročilo.** Lansko leto ni bilo posebno dobro sadno leto, a v kljub temu jabolka nimajo lepe cene. Sedaj je cena jabolkom zopet močno padla. Težko se dobi 20 vin. za 1 kg jabolk. — Cena živini še vedno pada. Na graškem sejmu znaša pačec 1—2 K pri 100 kg žive teže. — Istotako je tudi cepa žitu vedno nižja. Glasila bogatih židovskih trgovcev trdijo, da so ozimine dobro prezimile. Radi tega je sedaj padanje cen na dnevnem redu. Kakor hitro pa se bo židovskim bogatašem zdelo primerno, bodo zopet cene žitu po svoje povišali. — Železo se baje zopet podraži. Ker je balkanski trg zaprt za avstrijsko železno industrijo, pa hočejo oni bogataši, ki imajo v rokah železne tovarne, naprtiti izgubo na hrbet tistim, ki so primorani kupovati od njih železno blago. — Milo postane zopet dražje. Povišanje cen znaša 5%.

* **V Carigradu se rekaj kuha!** Delajo se namreč priprave za dne 1. aprila t. l. zopet vršče se zrebanje turških srečk, ki pod srečno zvezdo rojenemu naročniku prinese vrečo čistih 400.000 zlatih frankov. Kdor bi si rad naprtilo prijetno breme (okoli 130 kg), naj se požuri, da srečko pravčasno naroči. Opozorjamo na zadveni oglas „Slovenske Straže“ v 12. številki. (Slov. Straža—350—2).

* **Korenice rastlin se širijo** na zemlji najbolj tam, kjer je dovolj zraka in vlage. Ta zemeljska plast pa leži v lahki zemlji globoje kot v težki. Radi tega se mora Tomaževa žlindra v peščenih tleh globoje podirati kot v ilovnati zemlji.

* **Vojska na Balkanu.** Ravnokar je izšel 11. in 12. sešitek, ki pri naša poleg slik med besedilom, tudi osem na fin papir tiskanih tabel raznih vojnih prizorov. Vse te slike so napravljene po naznanilih očevidcev in vojnih poročevalcev in bodo prav posebno dvignile zanimanje za to že samo na sebi krasno knigo. — 13 sešitek „Vojske na Balkanu“ je že tudi izšel in je s tem sešitkom knjiga za sedaj zaključena. O dogodkih o premirju bo poročal dodatek, ki more pa še-le iziti, ko bo sklenjen mir na Balkanu. Knjiga (13 sešitkov) velja torej K 5-30, po pošti K 5-60. Vezana knjiga bo na razpolgo še le, ko izide tudi dodatek.

* **Novo knjige.** Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju (Nemščina brez učitelja II. del). Sestavil Pavel Novak. Založila Katoliška Bukvarna v Ljubljani. Nemščina brez učitelja obsega sedaj dva dela I. del Nemška slovnica za samouke je bolj teoretične vrednosti in zahteva učenje po tej knjigi nekaj truda in slovnične podlage, vendar pa more to knjigo predelati kdor se hoče nemščine temeljito priučiti. I. del je izšel ravnokar v novem popolnoma popravljenem in predelanem natisu, ker je prva izdaja pokazala mnogo hib, ki so se sedaj odpravile. II. del Slovensko nemški razgovori v vsakdanjem življenju je pa čisto nova knjiga velike praktične vrednosti. To knjižico lahko rabi vsak samouk; treba je samo, da zna čitati. Cena za I. del Nemška slovnica za samouke II. natis K 1-20. Cena za drugi del Slov. nemški razgovori K 1-20. Oba dela skupaj vezana v platno K 3—. Dobi se v Cirilovi tiskarni v Mariboru.

* **Organisti, p zor!** Podporno društvo organistov s sedežem v Celju naznanja, da se vrši občni zbor dne 31. t. m. v Celju v hotelu pri Belem volu. Začetek ob 10. uri dopoldne. Dnevni red: 1. Poročilo o društvenem stanju. 2. Poročilo blagajnika. 3. Sprejem novih udov. 4. Volitev odbora. 5. Razni predlogi in slučajnosti. Ako se ob določeni uri ne zbere zadostno število udov, se vrši občni zbor dve uri pozneje pri vsakem številu udov. Udje naj prinesejo seboj društvene knjižice; kdor pa bi bil zadržan, naj poslje knjižico do 29. t. m. blagajniku g. Jakobu Škrabar, posestniku v Grižah. Ker je od tega občnega zbora odvisno ali Podporno društvo organistov še nadalje obstoji ali se razpusti, zato se gg. organisti vabijo, da se tega zborovanja udeleže v obilnem številu.

Mariborski okraj.

m **Maribor.** V našem mestu je še mnogo vrlih slovenskih delavcev, ki so včlanjeni v socialnodemokratskih društvi. Pridni so, hodijo v cerkev, v družini se držijo krščanskih navad, a pri socialnih demedratih so. Zakaj? „Ker so tudi drugi“, ti bo odgo-

voril delavec. Ko bi le vsi delavci vedeli, kam vodi socialna demokracija! Ob vero vas hoče spraviti, ob vero očetov, pa tudi glede narodnosti ni socialna demokracija nič boljše kot nemški nacionalci. Glejte! Na cvetno nedeljo sta priredili 2 socialno-demokratski društvi v neki mariborski gostilni zabavo; do polnoči je bilo na dnevnem redu petje, godba in predstava, po polnoči pa — ples. Celo noč do belega jutra se je guliilo delavce, in to sedaj, ko socialni demokratje na vsa usta kričijo: Draginja, draginja! Sveti postni čas je bil, a socialni demokrat, ki pravi, da nima nič proti veri, pleše in vriska in puli z delavca krvavo zasluženi denar. Delavci, pošteni slovenski čelavci, obrnite hrbet tem lažnjivim delavskim prijateljem in pridružite se raje krščanski delavski organizaciji.

m **Sv. Magdalena.** Pri zadnjem shodu naše podružnice Slovenske Straže je predaval g. dr. Leskovar o potrebi dobrih slovenskih šol. Prihodnje zborovanje bo dne 20. aprila.

m **Sv. križ** nad Mariborom. Na Jožefovo se je občni zbor Bralnega društva in podružnice Slovenske Straže vključ skrajno slabemu vremenu dobro obnesel. Zborovanje je otvoril predsednik Bralnega društva, g. Pajter. Iz poročil povzamemo: V Bralnem društvu se je prečitalo lani nad 500 knjig in nad 4000 iztisov časnikov. Dohodkov je imelo društvo 824 K 9 vin., izdatkov pa 520 K 13 vin. Krasno je uspela 25 letnica društva, združena s Slomšekovo slavnostjo dne 25. avgusta 1912; vrgla je 432 K 72 vin. čistega dobička. Podružnica Slovenske Straže je imela 110 K 40 vin. dohodkov. Fr. Žebot iz Maribora je v svojem govoru primerjal delo naših izobraževalnih društev in Slovenske Straže z zmagonosnimi boji naših balkanskih bratov. Vrli župan Filip Galunder je bil izvoljen za častnega člana Bralnega društva. Zborovalci pa so ob koncu zložili za Slovensko Stražo 6 K 17 vin. Zborovanje je zaključil predsednik podružnice Slov. Straže, g. Hlebč.

m **Svečina.** V ponedeljek, dne 17. t. m. popoldne ob 3. uri je začelo goreti gospodarsko poslopje g. Jurija Šerbineka na Vrtičah. Kako je ogenj nastal, se ne ve. Domači so bili pri delu, naenkrat je bilo celo poslopje v plamenu. Vsled silnega vetra ni bilo mogoče gasiti; zgorelo je celo poslopje, samo živino so rešili. K sreči je pihal veter v nasprotno stran, sicer bi se bila vnela hiša, hlevi, preša in sosednja poslopja. Posestnik je bil zavarovan.

m **Sv. Lovrenc** nad Mariborom. Prihodnjo nedeljo dne 30. marca po večernicah priredijo pri g. Kodru mariborski Orli veselico z igro: „Naša kri“. Govori tudi poslanec dr. Verstovšek. Naš voditelj g. Karol Brezočnik je bil dne 22. marca v Mariboru pred okrožnim sodiščem oproščen. Dolžilo se ga je veleizdajskih klicev. A sodišče se je prepričalo, da se ne more verjeti trditvam kovača Lorbecka. Nemškutarji so grozno poparjeni, da se je njih hudopolna pakana izjalovila in se je celo pred sodnijo izpričala nedolžnost g. Brezočnika. Tega dogodka se bomo gotovo veselili vsi z mariborskimi gosti. Pridite torej prihodnjo nedeljo vsi z zelenega Pohorja v St. Lovrenc.

m **Dravska dolina.** Prvi blisk in grom smo imeli letos tu na dan pred sv. Jožefom, na veliki terek proti večeru, na klar je padlo po noči nekaj snega; na višinah do 30 cm, za Dravo kakih 15 cm. Razloček smo občutili tem bolj, ker je bilo prejšnji dan na veliki ponedeljek še prav toplo in prijetno. Gromenje pred Jurjevem obeta (po mpenju starih ljudi) kmetu dobro letino. Saj potrebni smo je vsi skupaj — Bog nam jo daj!

m **Gornja Voličina.** V neki bližnji gostilni se je na črno nedeljo v postu plesalo. Vsak človek, kateri ima še malo krščanskega čuta, se mora zgrazati nad tem. Sveta cerkev se ogrne v žalost ob spominu na bridko smrt in trpljenje Jezusovo, v tej gostilni pa se je razsajalo in plesalo kakor na pustni dan. Fantje, med njimi seveda tudi nekatera dekleta, so mesto popoldanske službe božje tam plesali. Lepo ni, da celo pričujoči stariši mirno gledajo, kako njih otroci v postu plešejo.

m **Čermlešak.** Dne 15. marca so bile v Čermlešaku občinske volitve, ki so v primeri s prejšnjimi nenavadno izpadle. Veliki prijatelj „Štajerca“, Kocpek, je z veliko težavo z zarjavimi verigami (Kakšne verige? Op. ur.) skupaj strnil novi občinski odbor, ki sestoji iz njemu uđanih mož. Največjega davkoplačevalca, ki je marsikaj brezplačno storil v blagor občine, je g. Jožko kratkoma lo brenil iz občinskega odbora, najbrž zato, ker je dotičnik paročnik „Slovenskega Gospodarja“. Verige, s katerimi drži skupaj g. Kocpek novi občinski odbor, se bodo v treh letih potrgale. Zato bi mu svetovali, da se tačas preskrbi z novimi verigami, če se hoče vzdržati na površju. Bođi javno poveđano, da za župana ne maramo človeka, kateri hodi tožit občino k okrajnemu odboru, hoteč ji s tem naložiti denarno kazen. Za gosp. Kocpeka imamo še mnogo poučka pripravljene in ker poznamo njegovo ukaželjnost, si bomo njega kot naročnika ptujskega „Štajerca“, še ob priliki natančneje ogledali.

m **Sv. Lenart** v Slov. gor. Sajralot, naši gospodje čvičkarji liberalci pa so si nekaj pametnega izmislili, samo, da bi dobili naše ljudi k svojemu prekrščenemu društvu Čitalnica. Zunaj na steni Čitalnice imajo namreč pribito tablo z napisom, da vsak, kateri pride po knjige, jih zastojl dobi. A to menda že ni res. Mi slovenski mladenci tega liberalcem ne verjamemo. Če bi se kateri hotel vvesti na to limanico, naj prej vpraša nekega delavca v S. . . Liberalci letajo sem in tja tedaj, ko grede naši k sv. maši in od maše. Tudi naši gg. učitelji radi zahajajo k tem čvičkarjem.

m Laporje. Že dolgo vrsto let sem Vaš naročnik, ali dopisa iz Laporja ni več v listu. Kaj pa Izobraževalno društvo, ali je umrlo? To še menda ne, ker če kdo umrje, izvemo tudi v naš skriti kot. Pred par leti sem čital vedno dopise iz Laporja, kako vrlo deluje Izobraževalno društvo. In sedaj pa naj tudi cenjeni čitatelj „Slovenskega Gospodarja“ izve, da Laporjsko Izobraževalno društvo spi trdno spanje pravičnega. — Kakšna bo pa kaj letina, skoro smo se že bali suše; že več tednov se je neprenehoma kadil prah po cestah. Sedaj pa vendar ta blagodejna vlaga iz nebesnega oboka.

Črešnjevec. Pri občinskih volitvah na Črešnjevcu pri Slov. Bistrici so zmagali Slovenci v I. in II. razredu, dočim so si štajerčijanci priborili zmago v II. razredu. Pod vodstvom znanega posilimenca Kresnika so napeli štajerčijanci vse sile, da bi dobili na Črešnjevcu občinsko gospodarstvo v roke. Toda zavedni Slovenci se tudi najstrupenejše hujskarije niso ustrašili ter so v boju z gnilih štajerčijanstvom slavno zmagali. Slava zavednim volilem! Pripomniti moramo, da sta kot agitatorja posegla v boj tudi „nemški“ advokat dr. Janeschitz in c. kr. sodnik „Nemec“ dr. Rakovec. Slovenski kmetje si bomo to dobro zapomnili.

m Slovensko gledališče v Mariboru. V nedeljo, 6. aprila zvečer se uprizori izvirna ruska igra „Gospod Jakob, naš župnik“. Spisal S. Puškin, poslovenil X. Y. Igra je jako poučljiva.

Ptujski okraj.

p Ptuj. Krčevinsko bralno društvo priredi na belo nedeljo v ptujem Narodnem Domu s sodelovanjem ptujškega Orla krasno igro: „Rešitelj“, na katere obilno udeležbo vabi uljudno odbor. Začetek ob ¼4. uri popoldne. — Ob krasnem vremenu so ozelenela polja in travniki, marelice že bujno cvetejo. Bog nas varuj mraza!

p Ptujске novice. Dne 12. marca je jutraj ob ¼5. uri zjutraj začelo goreti v trgovini I. Kollenz-a v Bismarkovi ulici. Ogenj so sicer kmalu pogasili, a je vendar napravil precejšnjo škodo. — Škrlatica močno razsaja med otroci v mestu. Umrl je na tej zavratni bolezni 6letni sinček Danimir dr. Gregorečev, Elica g. učitelja Seronova. Tudi v okolici zahteva mnogo žrtev. — Samo par ur vojak je bil mladenič F. Ciglar od Sv. Urbana pri Ptuj; prejšnji teden je prišel, oziroma se pripeljal z domačim vozom na nabor v Ptuj in bil potrjen k vojakom. Ko se je odpravil na dvorišče Zupančičeve gostilne proti domu in hotel stopiti na voz, ga konj s kopitom tako močno udari na čelo, da mu je prebil črepinjo in je fant čez par ur v ptujski bolnišnici umrl. N. v m. p. — Na Ptujju podirajo staro vojašnico v sredini mesta; na njenem mestu postavijo justično (sodno) palačo velikanškega obsega. Ali se bo v njej nastanil kak minister?

p Dravsko polje. Kmetje, somišljeniki! Pojdimo prihodnjo nedeljo dne 30. marca v Maribor na občni zbor Slovenske kmečke zveze. Dosedaj smo bili zmagujoči, bodimo še v bodoče!

p Sv. Vid pri Ptujju. Tukaj se je ustanovil tamburaški zbor, ki pa Sošteriča grozno jezi in skuša člane pregovoriti: „Saj niste Hrvatje, da boste igrali tamburico“. No, no, Sošterič, vse to vam ne bo nič pomagalo. Zakaj ste kupili Vi Vašemu vnuku tamburico, kaj je on Hrvat? — Tamburaš.

p Iz Slov. gorc. Potoval sem po kolednici v čast Mariji na Svečnico med Pesnico in Ščavnico po krasnih Slovenskih goricah ter z veselim trcem obudoval, kako napreduje staro in mlado ter skrbi za povzdigo in razvoj raznih društev in mladinskih zvez. Kako vesele, zabavne in izobraževalne so njih prireditve. Resnici na ljubo rečem, da se veselo organizirajo ljuba nam mladina. Posebno se v tem oziru odlikujejo v teh-le župnijah: Jarenina, Sv. Jurij v Slovenskih goricah, Sv. Jurij na Ščavnici, Sv. Benedikt, Sv. Trojica, Sv. Anton, Sv. Lovrenc v Slov. goricah in pri Sv. Križu na Murskem polju. Močno in lepo so tudi tamkaj in še v več drugih župnijah razvite kmetijske podružnice in posojilnice. Ko potujem dalje v župnijo Sv. Andraž v Slov. gor., se začudim, kako tamkaj v tem oziru vse pošteno spava nekako jezevo zimsko spanje. Tamkaj ni nobenih prireditev. Ko nadaljujem svoj posel dalje po tej župniji, najdem spomenik pokojne bikorejske zadruge. Na napisu berem med drugim te-le besede: Vzrok pogoja te zadruge je postopanje načelstva. Račoveden vprašujem, kako da je zadruga propadla? Odgovor: Ker se skoraj pri vseh društvih in zastopih vrinejo na krmilo ene in iste osebe, ki pa se za procvit društva ali zadruge le malo brigajo. Čast, katera je mnogim, posebno pa liberalcem in slogašem, najvišji cilj, pa tirja tudi dolžnost in odgovornost. Nekaj pa moram tudi laskavo pohvaliti, namreč vas Drebetinci, ki se odlikuje po svojih lepih in velikih novozidanih hišah, znak, da tam bivajo skrbni in marljivi gospodarji in gospodinje. Ko pridem čez leto in dan zopet k vam, Andreževčani, glejte, da se med tem časom zdramite, združite in organizirate v krščanskih društvih in zvezah, da ne zastajajo za vašimi sosedi, ki vam naj bodo v vzgled. Treba je poguma, vstrajnosti in dobre volje, pa bosta sreča in blagoslov božji sijala nad nami.

p Sv. Barbara v Haložah. Pri nas strašno razsajata otroški bolezni škrlatica in davica, tako, da je šola zaprta. Včasih imamo en dan 4—5 mrličev. Dosedaj je že letos v naši fari 49 mrličev. Prosili bi g. okrajnega zdravnika, da bi večkrat prišel k nam. — Na Belo nedeljo priredi naše Slovensko katoliško izobraževalno društvo igro: „Krčmar pri zvitem rogu“

s tombolo in petjem. Dobitkov bo mnogo in poceni, 20 vin. karta. Pridite! Vabimo vse sosede in prijatelje društva h g. Reicherju. Na svidenje!

p Trgovišče pri Veliki Nedelji. Izjavljamo, da ni res, kar govorijo ljudje, da se je dne 25. februarja plesalo v naši vasi. To je, kakor že znano, raznesla neka hudobna oseba vsled neprevidnosti. Ze mnogo dni je z veliko skrbjo spletalo nekaj deklet vence za velikonedeljsko cerkev, in tudi dne 25. februarja se je zopet zbralo nekaj poštenih deklet, a takrat je prišel tja popotni godec, po imenu Kralič, da bi ondi prenočil. Ta je res zaigral in mi smo zapeli nekaj cerkvenih pesmi. Plesalo se pa ni popolnoma nič. S tem je močno razžaljena poštena gospodarska družina, trgoviška dekleta, ki niso nič krive in mi sosednji fantje, ki smo prišli tja k stari domači rodbini. — Sosedni fant.

p Ormož. Dragi gospod urednik! Tukajšnji prijatelji in somišljeniki naše stranke se čutijo dolžne potrditi, da so Vaše zadnje pripombe v članku „Liberalci — stralopetci“ popolnoma resnične. Da, ponižno se vedejo posebno ormoški in okoliški liberalni in slogaški ter posilimenški obrtniki, trgovci in gostilničarji, ki prisegajo na liberalnojslogaški evangelij le tedaj, kadar jim je od naših potreba za živež kruha! Ravno tako pa se tudi druga gospoda dela nepristransko samo ob času, ko jim naši pristaši in zavodi nosijo zasluge, a tedaj, ko je treba javno pokazati svoje prepričanje, so pa, če že ne nemčurski, za gotovo pa hudi slovenski liberalci.

p Ormož. Pod Humom pri Ormožu je po dolgi in mučni bolezni zatisnila na veke oči žena Terezija Munda. Bila je velika v trpljenju, zato jo je Bog gotovo lepo poplačal. N. v m. p.!

p Sv. Tomaž pri Ormožu. Smrtna kosa nam je dne 12. marca vzela pridno 26letno hčerko Alojzijo, iz rodbine Grašič v Lahoncih. Naše sožalje. Nepozabljiva, vživaj večni raj!

p Obrež pri Središču. Tukaj se je zasačila čedna družba, ki je imela na programu dobro življenje na račun kurjih hlevov. Kedar se je družba ustanovila, nam dosedaj še ni znano; vemo le toliko, da so letošnjo zimo kurji hlevi silno trpeli in da se je nastala žeja po okusnih pečenkah gasila s pristnim humčanom. Člani te družbe so sami pristni liberalci. V obreškem liberalnem taboru je torej silno zasmrdelo. In skrajno malo mora držati na svojo čast in na čast občine tisti, ki bo pri bližajočih se občinskih volitvah volil s to kurjo stranko. Kakor sem slišal, so pri pojedinah ti liberalni uzmoviči vpili: Živio dihurji, smrt kuram in „klerikalcem“! Mi pa jim kličemo: Živio dihurji v dihurnici!

p Ptuj. Na belo nedeljo se bode pri nas blagoslovila pri pozni maši zastava Mladenške Marijine družbe in Orla. Pridigo ima č. gosp. Hohnjec iz Maribora. Ker ima ima popoldan Orel gledališko igro „Rešitelj“, se uljudno prosi vsa društva in občinstvo iz ptujске okolice, da se mnogobrojno udeležijo popoldanske slavnosti.

p Sv. Trojica v Haložah. Na prvo nedeljo v mescu aprilu takoj po rani službi božji se vrši v čitalnici shod Mladenške zveze z zelo zanimivim vsporedom. Člani, katoliška mladina, prijatelji in zaščitniki naše organizacije pridite v mnogobrojnem številu. Na veselo svidenje!

Ljutomerski okraj.

l Ljutomer. Prihodnjo nedeljo gremo muropoljski kmetje na občni zbor Kmečke zveze v Maribor. Posebno nas zanima, ko bo govoril na občnem zboru star prvoboritelj kmečkih pravic, državni in deželni poslanec Povše iz Ljubljane. Somišljeniki ljutomerskoradgonskega okraja, pridružite se nam! — I. V.

l Očeslavci. Slabe ceste, tako se toži v naši občini, posebno od minule jeseni sem, ubogi kmet ne more k svojim goricam z vozom. Kdo pa je kriv? Morebiti naš občinski predstojnik? Kaj še! Ko so se sklepal za lansko leto občinski računi, ga je nekdo celo pohvalil zaradi umnega in dobrega gospodarstva. — Res se je precej izdalo za očeslavske ceste, pa se je pri cestnem delu občine štedilo, ker se za iste niti v narja ni izdalo. Slovenskim odbornikom, kot manjšini, se je predbacivalo: Zakaj pa niste vozili prodeca? Odgovorijo: Ker nas nihče ni najel, ker znajo, da ima občinski predstojnik za to skrbeti, da se po občini in cestah varno hodi in vozi. Pa g. predstojnik naj bo odpuščen, saj se je spokoril in dne 9. III. t. l. svojo službo odložil, izvolili so naši generali drugega iz svoje srede, od katerega upamo, da bo tudi naše ceste kaj pogledal: v političnem oziru se nadejamo, da ostane „pri starem“. Še nekaj: naš prejšnji občinski zastop je v letu 1910 skoval neki sklep, s katerim se je „diktiralo“: Stavenski kmetje morajo na svojo občinsko cesto voziti po 4 prizme prodeca in manjši posestniki po 1 prizmo ali pa plačati po 2 K od prizme. To pa nam ni šlo v glavo; ali hočeš, nočeš, moraš, sklep je postal pravomočen, ker nismo znali za razglas, da bi se v postavnem roku pritožili. Ker se je pobiranje kronic našim gospodom dopadlo, so hoteli to tlako ponavljati in izpremeniti v lepo navado. Ker smo vajeni malo računati, se je dokazalo, da so za ta del ceste plačali nekateri posestniki po 40% od direktnih davkov in nato smatrali te občinske sklepe za nepostavne in krivične ter končno vložili pritožbo na deželni odbor. Opozarjajo se občani, da je deželni odbor rešil našo pritožbo z odlomkom z dne 18. januarja 1913, št. 53.357, kateri se konečno glasi: „Občina Očeslavci ima občinske ceste skupno oskrbovati in se tlaka po par. 77 obč. r. razdeliti po direktnih davkih.“ To je naša zahteva. Delo z rokami je bilo dosedaj v navadi in to je dolžan tudi vsak občan storiti, plačilo pa se deli po davku, to si naj vendar naši gospodje v glavo zabijejo. Tukaj bi omenili, da je postava glede javnih razglasov ali pomanjkljiva, ali se pa slabo izvršuje, ker naši občinski predstojniki raz-

glase navadno nabijejo na desko pri predstojniku ali svetovalcu, in če taisti stanuje kje v kakem kotu, kjer ni mimo javne poti, kakor je ravno pri nas sedaj v sode nasprotnikov hotela, tedaj je pač malokdo o razglasu obveščen, naj si bo od občine ali višje oblasti. Ljudstvo večkrat pade v zažreho in trpi škodo. V tej zadevi bi bilo umestno, naj bi gg. poslanci na mero-dajnih mestih storili potrebne korake.

l Radenci. Dne 23. februarja smo imeli v svoji sredini našega poslanca Roškarja. Ne bom poročal, kako lepo se je obnesel shod, hočem le omeniti, kaj se mi je vse ta dan dogodilo. Ko sem namreč prišel od shoda domov, je bilo po vasi med možmi nekako razburjenje. Bežali so drug k drugemu s tako silo, da so plotovi pokali in so raznašali „Stajerca“. Pa zakaj? Tedaj mi pride na misel, da bo popoldne volitev občinskega predstojnika. Na večer tistega dne grem v gostilno k Razleku na čašo piva in najdem tam gospode odbornike, nekatere z veselimi in zadovoljnimi obrazi. Sedem k mizi, pijem in poslušam, a kaj se sliši od te nove stranke? Eden odbornikov pravi drugemu: „Vidiš, da je dobro, ko smo Mauka odbili, ker on strašno z Divjakom drži“. No, kar je novo, je vse veselo, tako so tudi ti novi strankarji izvanredno veseli. Pa jaz bi vam svetoval sledeče: Vi možaki nič se preveč ne veselite vaše stranke, boljše bi bilo, da se pogovorite, kako globoko da stolec županski postavite, da vam ne odprhni. Bilo bi nevarno, če se prekucne vaša nova stranka z županom vred v lužo.

l Mala Nedelja. Kmet. podružnica uljudno vabi kmetovalce k živnozdravniskemu predavanju, ki se vrši dne 30. t. m. po rani službi božji v šoli. Govoril bo c. kr. okr. živnozdravnik g. Pirnat iz Slovenj Grada.

Slovenjgraški okraj.

s Janžev vrh. Vrlega moža, zvestega soseda, smo dne 14. marca v najobilnejšem številu spremili k zadnjemu počitku, namreč Gregorja Kozjak, ki je na svoj god po 3mesečni hudi bolezni, previden večkrat s sv. zakramenti, v starosti 61 let zaspal. Ubogim je bil dober, kakor oče otrokom, farni cerkvi (bil je nad 15 let ključar) zvest in skrben, kakor ženin nevesti, vsem znanec ljubeznjiv tovariš, globokoveren tudi v dejanju, vedno zavežen Slovenec ter zanesljiv in spreten zagovornik vsega dobrega. Njegova radodarnost je bila neomejena. Njegova dobra dela naj ga spremljajo v večnost, nam pa ostane nanj blag in hvaležen spomin.

s St. Ilj pri Velenju. Tukaj se je vršil dne 10. marca živinski sejem. Prignalo se je veliko plemenske, pa tudi pitane živine. Za pitano živino so bile cene primerne, za plemensko živino je bilo pa malo kupcev in se je ni moglo mnogo prodati. — Neznani zlikovec je pokvaril sejmsko ograjo. Če kdo ve zanj, naznani naj ga na pristojno oblast.

s Zavodnje. Učitelj Smolnikar, ki je obenem tudi tukajšnji poštar zoper našo voljo in željo, je kot tak takoj zapazil, da je začel dobivati gostilničar K v gorah „Slov. Gospodarja“. Hitro je tekel tja gor na svoj frakelje in ga pregovarjal. In res je pomagalo, dasiravno da temu gostilničarju prav malo skupiti. He, gospodine, ki se delate, kjer in kadar vam kaže, kot nedolžno politično jagnje, „Slovenskemu Gospodarju“ pa kar vrat zavijete.

s Šmartno pri Velenju. Tukajšnja Dekliška zveza priredi na belo nedeljo ob 3. uri popoldne v Društvenem domu igro tridejanko: „Večna mladost in večna lepota“, na kar se že sedaj občinstvo opozarja. s Šoštanj. V nedeljo, dne 6. aprila priredi šalska čitalnica pri Rajsterju ob 8. uri zvečer narodno igro „Legionarji“ s petjem v štirih dejanjih.

Konjiški okraj.

k Konjice. Katoliško politično društvo v Konjicah je priredilo na Jožefovo občni zbor. Udeležba je bila vključ slabemu vremenu sijajna. Shod je otvoril in ga vodil društveni predsednik g. Napotnik. Poročilo o delovanju društva je podal g. vikar Jurhar. Zanimivo in za posnemanje je, da prihajajo v Konjiško župnijo 120 iztisov „Slovenskega Gospodarja“. Priliko občnega zbora sta uporabila naša deželna poslanca gg. dr. Korošec in Novak ter nam prišla poročat. G. Novak je slikal vzroke in razvoj slovenske obstrukcije, dr. Korošec pa nam je opisoval cilje in namene politike S. K. Z. Vsem našim deželnim in državnim poslancem se je izreklo neomajano zaupanje ter se jih pozvalo, da vstrajajo nadalje v boju za slovenske pravice.

k Zreče. Gospodje: kaplan Šaloven, učitelj Snuđerl in Hinko Dobnik so l. 1898 ustanovili politično in gospodarsko ter bralno društvo z imenom „Straža“ v Zrečah. Društvo je dopolnilo letos 15 let obstanka. Istemu je prvi dve leti načeloval g. Peter Dobnik, za njim je pa prevzel vodstvo sedanjí načelnik g. Lamut. Društvo je imelo na Jožefovo svoj občni zbor. Predsednik Lamut je omenjal v svojem govoru letošnje jubilejsko leto, to je: 1600letnico osvobođenja cerkve. Iz tajnikovega poročila povzamemo, da šteje društvo blizu 100 članov, in pa, da podpira krepko društvene namene vse pohvale vredne list „Slov. Gospodar“, ki obiskuje naše ljudstvo okoli 100 iztisih. Samo na društveni naslov je prihajalo v minulem letu po 82 komadov „Slovenskega Gospodarja“, v novem letu je poskočilo število za 10 izvodov. Naše zborovanje je počastil državni in deželni poslanec dr. Korošec, ter naslikal v živih barvah naš politični položaj na Štajerskem, ki je nastal vsled slovenske obstrukcije v Gradcu. Govorniku in vsem njegovim tovarišem na Dunaju in v Gradcu se je izrekla zahvala in popolno zaupa-

nje, pristavila se je prvošnja, da naj vstrajajo v vojski za slovenske pravice, dokler jih ne izvojujejo.

K Kebelej na Pohorju. Nekdanjo Bodlerjevo gostilno, katero je lansko leto kupil g. Kalšek iz Čadrama, je sedaj zopet kupil od slednjega g. Janez Očko, posestnik in grobokop iz Čadrama. Tako je imelo dotično posestvo v teku enega leta kar 3 lastnike, v dokaz, da kjer „Stajerc“ in pa šnops gospodarita, tam volk mesari, tam gre skoraj povsod rakovo poi. Upamo, da „Stajerc“ ne bo več našel prostora pri novem gospodarju. Tudi pri nekaterih drugih hišah bi trebalo nekaj izprememb, da se žalostni nasledki žganje-pitja in „Stajerceve“ hujškarije odpravijo. Proč s šnopsom in slabim berilom!

K Dobrova. 14 dni je v nesrečni Oplotnici pil žganje, nekaj časa je nato doma bolehal in potem nepričakovano na veliki petek umrl okoli 40 let stari samec Peter Bukovnik. Bog se ga usmili! Ali ni ta konec prst božji za podobne ljudi, namreč za žganje-pivce?

K Čadram. Naš veleč. g. monsinjor Rezenšek je obolev na influenci in se povrh še prehladil; po zdravnikovem naročilu si mora jako čuvati svoje rahlo zdravje, ker za starčka je bolezen lahko opasna. Nebeški Zdravnik mu podari krepko zdravje še in še!

K Gladomes. Dne 17. marca ponoči je čula posestnica Marija Pešek nek šum v vrtu. Njen zet gre gledat in najde v ovčjo kožo zavite tatove ob lestvici. Tatovi so ga napadli, toda ker je klical na pomoč, so zbežali in ga pustili ranjenega ležati na tleh.

Celjski okraj.

c Celje. Mnogo je še pri nas ljudi, ki so dozdej slepo verjeli nemškutarjem. Danes pa, ko se je vedelo, da je naenkrat posilnimški posojilnici v Laškem zmanjkalo 400.000 K, so se marsikomu odprle oči. — Na občni zbor naše politične organizacije K. Z. na belo nedeljo pridemo tudi zastopniki celjskega in laškega okraja. Močni smo, zatoorej se hočemo posvetovati, da bodemo v prihodnje še močnejši. Na svidenje v Mariboru!

c Nova Cerkev pri Celju. Javna izjava. Našega kaplana vlč. g. dr. Maksimiljana Vraberja so v noči od 9. do 10. marca neznan zločinci skrajno užalili z zlobnim in smrtno-nevarnim razbijanjem šip s kamenjem. Hvala Bogu, da se blagemu g. Kaplanu ni prigodila nobena telesna poškodba. Počpisano županstvo v imenu vsega odbora in vsega silno ogorčenega ljudstva skrajno obzaluje, da se je ta zločin izvršil na g. kaplana, kateri ni nobenemu storil nič žalega, temveč z globoko prisrčno vnetostjo in požrtvovalnostjo izvršuje svoj poklic, kakor v cerkvi, tako tudi v šoli; vse ljudstvo mu je udano s pravo hvaležnostjo in ga visoko čisla. Storit hočemo vse, da se pravici popolnoma zadosti. Blagega g. kaplana prisrčno prosimo, naj radi par hudobnežev ne obsoja cele občine in naj nas ne zapusti. — Občinski odbor v Novi Cerkvi dne 17. marca 1913. — Janez Pinter, občinski predstojnik; J. Pader, Alojz Gobec, Miha Kadilnik, Jožef Jekl, Mihael Arlič, Josip Klinc, Jožef Hrastnik, Andrej Matk, Jurij Samec, J. Lešnik, Jožef Legvart, Franc Jankovič.

c Sv. Peter v Sav. dol. Nedavno smo pokopali odličnega moža v naši župniji, Stefana Ribič iz Rož. Pokojnik je bil star prijatelj „Slovenskega Gospodarja“, zato pa tudi odločen pristaš krščanske stranke. Odlikoval se je vse svoje življenje — dosegel je polnih 78 let — po treznosti in vzglednem verskem življenju. Lepo je bilo videti može Marijine družbe, ki so v dolgi vrsti spremili s svetinjami Marijinimi na prsih svojega vzornega tovariša k mirnemu počitku. Svetila mu večna luč!

c Sv. Peter na Medvedovem selu. Lepo število poslušalcev je na Cvetno nedeljo zbral okrog sebe zdravnik dr. A. Schwab iz Celja in nam v prezanimivem, z dvotipi osoljenem govoru pojasnil, kako škodo povzroča alkohol, nezmerno uživanje, človeškemu telesu, in kako grozne posledice poraja. Dokazi gospoda doktorja so bili prepričevalni. Otroci naj ne dobe kapljice alkoholnih pijač, odrasli naj bodo izredno zmerni. Najbolj srečni so tisti, ki sploh ne uživajo alkohola. Hvala iskrena g. doktorju za ves trud! Upamo, da ne bo zastoj in se v kratkem ustanovi pri nas „Sveta vojska“ zlasti zoper žganje-pitje in pijančevanje. Potrebna je na vseh koncih.

c Laško. Na veliko sredo je naenkrat izginil iz Laškega Jože Drole. Pri nemški kasi so imeli revidenta iz Dunaja, in ta je našel, da pri kasi ni vse tako čedno, kakor bi si človek mislil, ko je videl njihovo lepo hišo. Na veliko soboto je prišel iz Maribora telegram, da je Joža odrajal v večnost. Bil je blagajničar pri nemški kasi vsa leta kar obstoji, bil je občinski odbornik pri tržki občini, bil je učokrajnega zastopa, bil je načelnik nemškega krajnega šolskega sveta, torej eden najbolj imenitnih Laščanov. Na velikonočni ponedeljek pa mu je samo še njegova natakrica izkazala zadnjo čast. Gospodje pri nemški kasi pa so brez glave. Vse kolne samo Jožeta. Ljudje pa pravijo, da manjka 300.000, zopet drugi da blizu 400.000 K. Med tistimi, ki imajo denar tam vloženi in izposojeni, vlada grozen strah. Gospodje, ki so bili prej tako bogati, pravijo zdaj, da oni nimajo nič, ampak da so njihove žene posestnice. Dobro bi bilo, če bi gospodje ljudstvo pomirili, in povedali, kako je cela stvar. Mi se le temu čudimo, kako je mogel Joža vse za nos voditi? Ali je bil Joža tako prebrisan? Ali se drugi gospodje pri nemški kasi niso nič zastopili na uračovanje? To je gotovo graje vredna malomarnost, ako se s tujim denarjem tako gospodariti. Krivda

zadene vse, ne samo Jožeta, zakaj pa mu niso na prste gledali? Zato je po naših mislih dolžnost gospodarstva in tržke občine, da iz svojega pokrijejo, če je kaj nepokritega. Znanaprej za naj boljše uračujejo in lejo pred svojim pragom pometajo!

c Laško. Kakor smo že svoječasno poročali, je kupil trgovino v Laškem trgu od g. Drolca Rudolfa Dergana, katerega vsem našim somišljenikom ponovno prav toplo priporočamo.

c Celje. Pri Belem volu v Celju priredi izobraževalno društvo na belo nedeljo in na predvečer krasno igro „Turski križ“. Zanimanje za to igro je veliko, zato si že sedaj naročite vstopnice, katere se dobijo v papirni trgovini Goričar & Leskovšek. Tudi cene sedežev so sedaj jako nizke. Za obilen obisk vabijo gg. igralke in igralci.

c Nova cerkev. Vabimo na redni občni zbor hranilnice in posojilnice, ki se vrši dne 13. aprila 1913 v posojilnišnem prostoru ob 3. uri popoldne. Dnevni red: 1. Čitanje in odobrenje zapisnika o zadnjem občnem zboru. 2. Poročilo načelstva in nadzorstva. 3. Volitev načelstva in nadzorstva. 4. Odobritev računskega zaključka za leto 1911. Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil sklepčen, vrši se pol ure kasneje na istem mestu in po istem dnevnem redu drug občni zbor ki sklepa ne glede na število navzočih združnikov.

c Vnanje. V nedeljo, dne 6. aprila se vrši pri nas ustanovni shod J. S. Z. zjutraj po prvem sv. opravilu v cerkveni hiši. Kmetje, poslji, gozdarji, delavci in mladina pridite! Dobrodošli so tudi sosedje. Poroča Vekoslav Zajc.

c Nazarje pri Mozirju. Na belo nedeljo dne 30. sušca se vrši popoldne ob 3. uri pri g. Toniču shod Jugoslovanske strokovne zveze. Kmetje iz Mozirja, Rečice, Kokarja in okolice, vsi delavci, poslji in mladina pridite. Poročata g. dr. Vebra in Vekoslav Zajc.

c Gomilsko. Dne 30. marca priredi naša Dekliška zveza 2 igri in sicer „Marijin otrok“ in pa „Dve teti“. Začetek ob 3. uri popoldne. **c St. Jur ob juž. žel.** Kat. bralno društvo urredi na Belo nedeljo, t. j. 30. sušca po večernih v Kat. domu lepo igro šestdejanjo „Bela nedelja“. Iz St. Jurja in okolice so vsi uljudno povabljeni.

Brežiški okraj.

b Brežice. Imamo tihega liberalca, ki se šteli našim ljudem za dobrega Slovenca, a je njegovo glavno opravilo, da zabavlja čez naše poslance, Kmečko zvezo, „Slovenskega Gospodarja“, naša društva, v „tajni“ družbi v Narodnem Domu tudi čez duhovnike. Če se ne bo poboljšal, pridemo prihodnjič z imenom. Somišljeniki, bodite pozorni pred liberalnimi hinavci!

b Zabukovje. Naj vam, dragi bralci, podam še par opazk k zadnjemu dopisu iz Zabukovja. Prvič vam moram za največjim veseljem sporočiti, da je dotični dopis našim liberalnim kavkam čisto zmešal možgane. To vam je bilo krika in vzdihov. V nedeljo so se zbrali „dotični“ v nekem prostoru blizu cerkve in „Sl. Gospodar“ je dosegel pri njih toliko čast, da se je vse trgalo za njega. Hlastno so požirali vsako besedo posebej, kot bi se imeli prazne želodce. Škoča, da Vas, g. urednik, ni bilo zraven, da bi se na lastne oči prepričali, kako dobro jim je teknilo. Nekemu „gospodu“ se je tisti „Slovenski Gospodar“ tako dopadel, da bi ga bil najrajši nesel domov še za malco. Ker pa ni njegov naročnik, ampak le „Narodnega Lista“, si je izposodil dovoljenje, da je smel dotični članek izrezati. Sicer pa dvomimo, da bo postal drugačen. Vprašamo tistega „gospoda“ le nekaj: Ali se morebiti čutite prizadetega v članku? Bolje za Vas, da ne, sicer bi si mi lahko mislili lahko še kaj drugega. Naši petelinčki so res brihtni ljudje; sedaj so že sklenili, da hočejo na vsak način za ta dopis iskati pri sodnji zadostčenja, in tega, ki jih devlje v časopis in razkriva njihove „lepe“ grehe, pošteno namazati. No, no, le pomirite se do tega časa, da bo prej oni proces gotov, sicer se še ne spoznate, ker imate precej pičlo mero zdravih možganov. Ne bojte se, da Vas bo ta dopisnik pozabil. „Slovenski Gospodar“ vam bo še večkrat dobro došel. Naš „modri“ gospod že hodijo s povešeno glavo semtertje. Gotovo se jim prizadeti smilijo. Če ste „gospod“ toliko priprosti, da hočete par besed slišati še od znane strani, stopite k meni, da vam povem tiho na uho: Varujte se, da se s svojo modrostjo preveč ne opečete, kajti v Zabukovju nimamo nobenega „padarja“, ki bi Vas potem izlečil. Povsod piha veter, pri nas tudi, in izmed vetrovega pišča se sliši enakomerno škripanje „stolčka“, „resk-resk-resk“. Če pa pride burja, kriči „hresk-hresk-hresk“. In kadar potegne že napovedan vihar, zahreščalo bo „tresk-tresk-tresk“ in stolček bo ležal brez nog na tleh.

b Sv. Miklavž v Polju. Po zadnjih shodih v kozjanskem okraju, na katerih so liberalci s plačevanjem vina lovili volilce, je „Narodni List“ zmagovalno pisal, da je vzhodnji del kozjanskega okraja od Sedlarjevega do Podstrede v taboru Narodne stranke. Mi smo se temu izlivu naprednjaških nad smejali, ker razmere bolje poznamo. Shod v Polju je to tudi sijajno dokazal. Shod se je vršil pri našem vrlem somišljeniku g. Petru Jurčan. Zborovanje je otvoril in vodil velespoštovani g. župan v Sedlarjevem, Anton Debelak, pođpredsednik je bil g. župan v Lastniču, Alojzij Vrečko, zapisnikar pa g. Jožef Golec v Sedlarjevem. Čeprav je bilo vreme neprijazno, se je zbralo okoli 150 poslušalcev, med njimi ves cvet kmečkega prebivalstva, ki so z velikim zanimanjem, včas tudi z bučnim smehom, sledili izvajanjem g. dr. Jankoviča, ki je v 1/2urnem govoru sijajno ovrgel trditve liberalnih govornikov glede sotelske železnice, glede obstrukcije in drugih obdolžitve. Pođal je sliko delovanja Slovenske kmečke zveze, razkrinkal zahrbtno in nepošteno politiko slovenskih liberalcev, njihovo izdajalsko postopanje v vprašanju obstrukcije, dotaknil se je nadalje dogodkov na Balkanu, razprav v državnem zboru, finančnega načrta in stališča Slovenske ljudske stranke nasproti vladi. — Dr. Jankovič je dokazal, da pride lahko mirnim sremem tudi med svoje volilce ob Sotli. Prepričali pa smo se tudi, da kar je res pravega kmečkega prebivalstva, je skoro vse v vrstah Slovenske kmečke zveze, edinega Glojnariča, ki se je ustrašil resnice, smo pogrešali. Končno so izrekli zborovalci svoje popolno zaupanje svojemu posl.

dr. Jankoviču, kakor tudi ostalim poslancem S. K. Z., odobraval obstrukcijo in zahtevali, da jo neustraheno nadaljujejo. — Druga resolucija se glasi: Slovenski volilci v Polju ogorčeno protestirajo proti nesramnemu in izzivajočemu postopanju finančnega komisarja Fišerederja v Brežicah, ki muči slovensko prebivalstvo tega okraja z nemškimi opomini in dopisi. Obe resoluciji sta se soglasno sprejeli. Vam vrli možje iz Polja, ki ste tako dolgo vstrajali na shodu, pa bođi izrečena prisrčna zahvala!

b Koprivnica. Slov. kat. izobraževalno društvo priredi na belo nedeljo po večernih v šolskem posloju občni zbor. Na vspredu je govor, poročilo, volitev odbora in slučajnosti.

Najnovejšo.

Na Balkanu.

Spor med Črno goro in Avstrijo.

Ni mnogo manjkalo, da bi ob Veliki noči začela Avstrija vojsko proti Črni gori. Jugoslovonom sovražno nemško časopisje je že vriskalo veselja, da začne, mo tudi mi kakor Turki streljati na jugoslovanske narode. Toda med tem veseljem se je spor med Avstrijo in Črno goro že mirnim potom ne sicer poravnal, ampak rešil s tem, da Črna gora vendar dopusti 1. da sme civilno prebivalstvo Skader zapustiti. 2. da bodo umor Paliča in dogodke v Djakovici po katoliškem nadškofu škopeljskem v navzočnosti avstrijskega uradnika preiskali ter se krivci strogo kaznovali in 3. da se kaznujejo tudi oni, ki so avstrijsko ladjo „Skodro“ prisilili, da je pomagala srbskim vojakom. Toda naznaniti moramo, da se dogodki na „Skodri“ in v Djakovici danes v že precej drugačni luči opisujejo, kakor so Nemci prvi dan razbojnali. Palič je baje huiškal proti Črnogorcem in bil ustreljen na begu; toda nerazjasnjeno je še, ali so res Srbi na nečuden način prisilili katoliške Albance k odpadu. Tudi na „Skodri“ baje Črnogorci niso nastopali tako nasilno, kakor so pravila prva poročila. Počakati je torej treba preiskave in nepristranskih poročil. Da se je Črna gora udala, pripisovati je temu, ker sta ji to nasvetovali tudi Rusija in Italija. Toda Skader Črna gora še nadalje obstreljuje vkljub temu, da se splošno zatrjuje, da ga ne bo smela obdržati, tudi ako ga vzame. Avstrija se je baje z Rusijo domenila, da se Djakovica prizna Črnogorcem, a da vsled tega pripade Skader Albaniji.

Veliki bolgarski uspehi pred Odrinom.

Bolgari so začeli dne 25. marca ob 1. uri zjutraj hkrati na celi črti z glavnim naskokom na odrinske predutrdbe. Proti 4. uri zjutraj so Bolgari vkljub obupnemu odporu sovražnika začeli prodirati z bajonetni in se jim je posrečilo, zavzeti vse postojanke pred vzhodnim trdnjavskega krogom. Predtrdnjava Maslak s trdnjavico enakega imena in vse utrjene točke, ki ležijo v neposredni bližini vzhodnjega trdnjavskega kroga, so padle v roke bolgarskim četam, katere so uplenile tudi 12 topov z vsem potrebnim bojnim gradivom in 4 strojne puške, 1 turški bataljon s 300 možmi pa so Bolgari vjeli. Bolgarske predstraže so zasedle točko Servandere, ki leži nekako 1 kilometer od glavne utrjene črte. Tudi na zahodnem in južnem trdnjavskega kroga so bolgarske čete vrgle sovražnika iz njegovih prednjih utrdb in so pri zasledovanju turških čet prišle daleč naprej.

Velevlasti posredujejo pri Turkih in balkanski zvezi za mir. Turki so že voljni, za balkansko zvezo pa je to, kar jim sedaj ponujajo velesile, premalo. Zavezniki hočejo več turške zemlje in vojno odškodnino.

Pogreb grškega kralja Jurija se vrši dne 2. aprila v Atenah, kamor so gs pripeljali iz Soluna.

Odrin — padel.

Bolgarske čete so po ljutem boju dne 26. marca dopoldne zavzele Odrin. Turki so se pod poveljstvom Šukri-paše do zadnjega obupno branili. Predno so se Bolgari polastili Odrina, so Turki mesto na mnogih krajih zažgali, zaloge smodnika pa spustili v zrak. Mesto je podobno razvalinam. Šukri-paša se je udal bolgarskemu generalu Ivanovu ob 2. uri popoldne. Na Bolgarskem vlada velika navdušenost in nepopisno veselje. Car Ferdinand je odpotoval iz Sofije s princema v Odrin.

Grozen vilar je divjal o Veliki noči v Severni Ameriki. Podrlo je mnogo hiš. 5000 ljudi je ubitih, 30.000 pa brez strehe.

Ljutomer. Bralno društvo v Ljutomeru vabi na svojo prireditev, ki se vrši na belo nedeljo dne 30. marca. Pridite!

Listnica uredništva.

D. M. v Puščavi: Dopis glede olja je tožljiv. O rajnem Kormanu pa smo že poročali! Pozdrave! — Sv. Rupert v Slov. gor.: Hvala! Smo že priobčili. — Brezno: Hvala! — Sv. Peter niže Maribora: Vendar ni za list. — Prágarten: Pride na priligi. — Črešnjenci, Rízano, Sv. Lenart v Slov. gor., smartno pri Slov. Gradu, Tepanje, St. Lovrenc na Dr. polju: Prihodnjič. — Prepozno so došli dopisi: Muta, Dravsko polje, Nazarje, Kozje.

LISTEK.

Pomoč v stiski.

(Povest po resničnem dogodku).
(Konec.)

Vidno mu je odleglo. Na poprej preplašeno obličje se je vlegel sedaj slađak duševni mir.

To je bilo tisti večer govora po mestecu! „Baron Kal je prejel sv. zakramente za umirajoče“, šlo je od ust do ust. „On, ki se je doseđaj za svete stvari tako malo menil!“ „Tako je, tako: Nesreča človeka izpreobrne“, dostavljali so mnogi pomembno.

In res je bilo tako. V baronovi duši se je zjasnilo. Ko je dobil dušni mir, začela se je tudi telesna narava krepkeje boriti zoper bolezen.

S pljučnico je tako: ako bolnik prestopi odločilni trenutek, kateremu pravijo zdravniki „križa“, pa se ni več bati. Razume se samo po sebi, da je treba bolniku še jako dobre in skrbne postrežbe; varovati se mora prehlajenja in vsakega napora.

Baronu se je vračalo zdravje vedno hitreje. Kako tudi ne? Saj mu ni manjkalo v postrežbi ničesar, in kar je zdravnik zaukazal, se je zgodilo natanko. Vendar ni smel vkljub temu še dobre 3 tedne iz sobe.

Gospa baronica pa se je skrivala veselila nesreče, katera je bila zadela njenega soproga, ker ga je ta nezgoda popolnoma predrugačila. Koliko je molila za izpreobrnjenje in poboljšanje svojega moža, a vse ni nič pomagalo. In sedaj, kar naenkrat, ga udari Bog s svojo mogočno roko in ga izpreobrne!

Ko je bolnik že precej okreval in mu govorjenje ni delalo več nobenih težav, pripovedoval je o onem osodepolnem večeru, ko je viselo njegovo življenje na tanki niti:

„Ko je Anica stekla domov, stopil sem v kapelico, v kateri nisem bil od tistega časa, ko sem šel po materini smrti na Dunaj. — Kaka čutila so me prevzela, ni mogoče popisati. Neviđna moč me je vlekla k tlom; pokleknil sem. Spomnil sem se obljube, kateri sem bil toliko let nezvest. Hudo mi je bilo. Tako sem trdno sklenil, nikdar več ne prelomiti materi ne besede; in izmolil sem epno Češčno Marijo, vstal ter hitel proti Črnemu potoku. Dolgo sem ondi čakal na srne, a zastoj. Nevoljen, da sem čakal zastoj, vrnil sem se brzih korakov domov.“

Začel je že paletavati sneg. Tam ob prepadu nad potokom, kjer je svet odprt in izpostavljen vet-

ru, potegne z vso močjo mrzla burja in mi odnese klobuk na prilikav hrast, rastoč spodaj pod potom. Stopim bliže, da ga potegnem s palico k sebi. Pa kar naenkrat se mi utrga pod nogami prst in jaz zdrčim s puško vred po pečini v prepad.

Koliko časa sem ležal nezaveden, ne vem. Prebudil sem se bil še-le po polnoči, ker me je zeblo. Meseč sicer ni svetil, a vendar je bilo toliko svetlobe, da sem videl blizu sebe neko zavetje, kjer ni padal sneg. Tja sem zlezal ter čakal jutra. Ko se je naredil dan, videl sem, v kako strašnem položaju se nahajam. Obtičal sem bil za nekim grmom, ki je rasel na majhnem skalnem pomolu. Nad menoj strma skala, pod menoj pa prepad! Četudi sem bil precej ranjen na glavi in razpraskan po rokah, prizadeval sem si celo dopoldne, priti iz strašne ječe, pa ves trud je bil zaman. Klical sem na pomoč in kričal, kar se je dalo, pa od nikoder ni bilo žive duše. Popolnoma onemogel sem se zgrudil na tla. Ko sem videl, da se sam ne morem rešiti in da ni od nikoder človeka, ki bi mi pomagal, obljubil sem, da začnem popolnoma drugačno življenje, če me sveti Anton reši iz prepada. In kar sem obljubil, hočem tudi natanko izpolniti.“

Zadnji stavek, s katerim je končal baron svojo zgodbo, je govoril slovesno, tako, da mu je bilo lahko čitati na obrazu in poznati na glasu, kako resno se hoče držati storjene obljube.

„Ali pa veš, kdo ima pravzaprav največjo zaslugo pri tvoji rešitvi?“

„Kdo? Obdariti ga hočem kraljevsko.“

„Tista deklica, kateri si bil podaril pri kapelici desetak. Če bi te ona ne bila ondi videla, pa bi te ne bili vedeli kje iskati.“

„Da, tu je božja pomoč očitna. S čim naj obdarim deklico? Kaj praviš?“

„Jaz sem že premišljevala o tem. Glej, dekličina mati je v silni revščini; to pa je tem huje, ker je po rodu iz jako plemenite hiše ter vajena vseh udobnosti gosposkega življenja. Lapsko leto so izgubili več ko 100.000 goldinarjev.“

„Kaj torej misliš?“

„Da bi obe vzeli k sebi. Ona je jako izobražena, zna najlepša ročna dela in igra spretno na glasovir. Pravi, da bi rada prevzela kje mesto odgojiteljice, ko se ji utrdi zdravje. Taka ženska v našem gradu ne bi bila odveč.“

„Krasna misel! Tako jima bomo najbolj pomagali iz revščine. In to se naj takoj zgodi. Uravnaj ti vso stvar, kakor veš, da je najbolj prav!“

X.

Črez dobra 2 meseca je bila v gradu nenavadna svečanost. Povabljeni so bili na njo vsi, ki so barona iskali in so bili pomagali pri njegovem reševanju. — Na prvem mestu sta sedela seveda Anica in pa oni junaški mož, ki je bil prinesel barona iz prepada. Tako vesele družbe menda še nikoli ni bilo v tem gradu. Tudi dobri oče Ladislav je bil povabljen. Zamolčati ne smemo, da sta tudi ona dva graščinska hlapca — Martinek in Matevž —, ki sta tisto hudo noč tako godrnjala in se jezila, prav junaško praznila kozarce.

„Kaj ne, Martinek, danes je malo drugače, kakor je bilo tisto noč, ko sva gazila po celem snegu! — Ali te še bole noge?!“ pravi Matevž svojemu tovarišu na tiho ter ga dregne s komolcem.

„Pij, pa je“, mu ta kratko odgovori ter ga zvrne obenem sam na en dušek. Danes sta imela res več poguma, nego zadnjič.

Po pojedini je baron vsakega primerno obdaroval. Bili so vsi zadovoljni.

Ko je dobil vsak svoj delež, vstane baron in izpregovori: „Prav iz dna srca vas vse zahvaljujem za izkazano ljubezen in pomoč. Ako bi vas ne bilo, bi tudi jaz danes ne stal tukaj. Bogu in vam se imam zahvaliti, da še živim. Čudno se vam je morebiti zdelo, da ravno deklica, katera ima največ zaslug pri moji rešitvi, ni dobila nobenega daru. Toda vedite, da boče od danes zanaprej ona in njena preblagorodna mati, rojena grofica B., živela z nami skupno v gradu. Njena vzgoja in njena dota bode moja skrb.“

Vse je strmelo, ko je izpregovoril baron te besede. Najbolj pa sta bili iznenađeni Anica in njena mati. Kar besede nista mogli izpregovoriti. Zato je pa namesto njiju vstal oče Ladislav. V lepih besedah je popisal dvojno stisko in nesrečo, katero je videl v dveh družinah. Pa Bog je tako ukrenil na priprošnjo svojega svetnika Antona Padovanskega, da je nesreča ene družine rešila drugo iz stiske.

Ako bi se moj ljubi čitatelj oglasil sedaj v gradu, ne bi našel barona več med živimi. Pokopali so ga pred nekaj leti. Tudi Aničina mati ni več med živimi. V gradu gospodinji sedaj Anica. Velika in odrastla je že. „Gospa baronica“ jo kličejo, ker je poročena s sinom rajnega barona. Zelo časti sv. Antona Padovanskega, usmiljenega srca je in rada pomaga revežem v stiski.

O. V. Kovač.

Iz celega sveta.

Morilec brez imena. Nekateri izmed čitateljev se bodo še morda spominjali, da je lani dne 5. maja v kraljevi galeriji v Milanu zabol del neki mlad človek nekoga duhovnika in potem obstrelil še par oseb. Sedaj je prišel ta zločinec pred sodišče in kmalu bo sodila o njem milanska porota. A še vedno se ne ve, kdo je ta hudobnež, ker trdovratno molči in noče imenovati svojega imena. Vsa poizvedovanja so bila zastoj, le po govorjenju se sklepa, da mora biti hudodelec Benečan. Morda bo nazadnje povedal, kdo je. Sodi se, da je morilec član kake imenitnejše rodbine.

Sladkorna tovarna pogorela. Državnemu posl. Mastalki je na Češkem pogorela sladkorna tovarna. Skode je baje 400.000 K.

Dober odgovor. Učenec pride iz šole. Pripoveduje očetu, da se je danes pri krščanskem nauku ovrnilo tisto trditve, da prihaja človek od opice. Vpraša tedaj očeta, ali je mogoče, da bi prišel človek od opice. — Oče — liberalček z dušo in telesom, mu odgovori, da je to mogoče ter pravi: „Veš Karlo, ti ne smeš misliti, da se je opica kar naenkrat izpremenila v človeka, to, da boš znal, se je zgodilo le polagoma v teku tisoč in tisoč let! Saj me raulmeš, kaj jaz mislim, ne?“ — Veselo sin nato: „O da, zdaj razumem, Vi oče, ste tedaj bolj opica, kot jaz, in Vaš oče je bil še bolj opica, ko Vi, ali ne, saj me razumete, tata, ne?“ — „No, to je lepa držnost!“ zavpije oče. — Od tistega dneva ni gotovo več sina vprašal o tem, saj mu je dal enkrat za vselej dober odgovor.

Španska ne potrebuje Boga! Lansko leto mes. avgusta so prebivalci španskega mesta Tuy-a na portugalski meji sklicali shod, na katerem so sprejeli protestno resolucijo proti temu, da jih je prepustila vlada na milost in nemilost portugalskim roparjem; resolucija je končala z vsklikom: „Bog reši Špansko!“ Na to resolucijo je tedaj ministrski predsednik Canalejas brzobjavno odgovoril: „Španska ne potrebuje Boga, da bi jo reševal!“ Par mesecev nato je Canalejasova kri ruđečila madriški tlak, prelita po roki enega onih, ki tudi ne priznavajo Boga — a istotako ne nobenega zemeljskega gospodarja (kakor znano, je nek anarhist Canalejas umoril). Canalejasu bi bila tedaj prišla prav božja pomoč. Španska jo pa danes nujneje potrebuje kakor kdaj prej.

Hmeljska letina l. 1912 v Avstriji. Skupno se je pridelalo lansko leto v Avstriji na 20.348 ha hmeljskih nasadov 402.178 stotov hmelja (stot po 50 kg). Na Češkem 329.600 stotov, na Štajerskem 34.690, v Galiciji 23.130, na Moravskem 7896 in na Zgornjem Avstrijskem 6862 stotov. Na Češkem se je na 1 ha pridelalo okrog 22, na Štajerskem pa 17 stotov hmelja. Na Ogrskem merijo hmeljevi nasadi 21.276 ha, na katerih je l. 1912 zrastle 195.350 stotov hmelja.

Vojak nekdanj in sedaj. Svoj čas je dobival avstrijski vojak dnevno 280 gramov mesa in 6 starih krajarjev, to je 21 vinarjev sedanje veljave. Danandnes, ko so mu „izboljšali“, dobiva le okoli 190 gramov mesa in le 16 vinarjev na dan. Tudi porcije kruha so

manjše kot so bile. To poročilo prinaša avstrijski vojaški list „Arme-Zeitung“, kjer bodo stvar gotovo dobro poznali.

Grozna nevesta. Iz Makedonije Ogrskemu poročajo: 25letnega inštalaterja Janeza Nemetha je pregovorila njegova ljubica, sestra mlinarja Jožeta Szendi-Horvatha, naj se zavaruje za 8000 K in naj da izstaviti polico na njeno ime. Komaj je bila polica veljavna, je nevesta skupaj z bratom umorila svojega ženina ter vrgla truplo na železniški tir. Vlak je raztrgal truplo na kosce. Dekle je pri zaslišanju priznalo zločin. Obenem je pa izpovedala, da je 8 mož pregovorila, da so se zavarovali za skupno svoto 52.000 kron. Vseh 8 mož je umorila.

Smola nemškega cesarja. Iz Berolina poročajo: Nemški cesar je kot lastnik posestva Kadinen odpuščal najemniku Sohstu. Prišlo je do tožbe. Deželno sodišče v Elbingu je cesarjevo tožbo zavrnilo. Najemnik Sohst ostane še nadaljnih 5 let najemnik cesarjevega posestva.

Trdnjave ženskega imena na Balkanu so se vse 3 udale: Lila Burga, Eski baba in Janina. Viđi se, da je ženski spol šibkejši, kajti Skader in Odrin se še vedno držita.

Prusko nasilstvo proti Poljakom. Pruska zbornica je dne 11. marca 1912 obravnavala proračun naseljevalne komisije, ki na zahodnem Pruskem in v Poznanju goni Poljake z njih rođne grude in naseljuje Nemce na oropano poljsko zemljo. V zvezi s proračunom je otvorila zbornica glavno razpravo o novi nasilnosti pruske vlade proti Poljakom, ki zahteva 230 milijonov mark za ojačenje „nemštva“ na zahodnem Pruskem in na Poznanjskem. Pojedelski minister je naglašal, da se mora ponemčevanje poljske zemlje nadaljevati. Govornik katoliškega centra je izjavil, da odklanja njegova stranka predlogo, ki ne odgovarja pravici in ustavi. Svobodomiselnici in liberalci so izjavili, da se s predlogo strinjajo. Proračun je zbornica nato sprejela in novo nasilno postavbo nakazala proračunski komisiji.

Novi predsednik ameriških Zedinjenih držav — abstinent. Pri slavnosti v vladni palači novega predsednika ameriških Združenih držav, Wilsona, ne bo zanaprej nobenih alkoholnih pijač več na mizi. Wilson, njegova žena, podpredsednik in njegova žena ter državni tajnik Bryan, so namreč — abstinenti.

250.000 dolarjev na dan. Ameriški milijarder John D. Rockefeller „zasluži“ vsak dan 250.000 dolarjev ali dober milijon kron. Rockefeller ima 244.419 delnic „New Jersey“ društva, ki so vredne 220 milijonov dolarjev in ki mu pripadajo na leto 45 milijonov. Od družbe Standard Oil Company of Indiana ima 74.460 delnic, ki so vredne 100 milijonov dolarjev in ki mu donšajo 18 milijonov dolarjev dobička (dividend) na leto. Od ostalih podjetij Standard Oil Company dobiva Rockefeller oriaške svote, okoli 1/2 milijona dolarjev. Pri tem pa še niso vračunjeni dohodki njegovega edinega sina. Njegov brat je le znan po vsem svetu kot kralj petroleja. Rockefellerju se vsak dan pompoži imetje za 1 milijon.

SINGER
šivalni stroj 20. stoletja.

SINGER Co., akc. družba za šiv. stroje, Maribor, Gosposka ul. 32, Celje, Graška c. 33; Slov. Gradec. Glav. trg 46
Svarilo pred zamenjavami! Vse od drugih trgovin za šivalne stroje pod imenom „Singer“ ponujani stroji so posneti po enem naših najstarejših sistemov, ki daleč zaostaja za našimi novimi sistemi šivalnih strojev v konstrukciji, uporabnosti in trpežnosti. — Vzorci za vezenje, gačenje in šivanje gratis in franko. — Na vprašanje vedno zaželjeni odgovor.

V Št. Lovrencu nad Mariborom se od 1. aprilom dobro idoča kovačija v najem.

Najemnik mora biti izvrstno izurjen v podkovanju volov in konj. Prosilci se naj priglase pri Pisnik Karolu v Št. Lovrencu nad Mariborom

Loterijske številke.

Dne 18. marca 1913.
Gradeo 76 14 86 54 55
Dne 22. marca 1913:
Line 35 11 39 73 25

Pozor! Pozor!
Izdelovalnica raznih VOZOV.

Kdor hoče imeti trpežno in solidno izvršene vozove po jako nizkih cenah, kompletih ali samo z lesnino, kakor tudi različne okove za vozove, naj se blagovoli obrni na tvrdko M. Ložar, Dragomej, p. Domžale, Kranjsko. 360

Mejer s tremi delavskimi močmi se sprejme takoj pod dobrimi pogoji za opravljanje živine. Kje pove uredništvo. 389

Novozidana vila se po ceni prodaja. Studenci pri Mariboru, Werks ättenstrasse 32. 382

Išče se hišpoc k goveji živini. Oskrbništvo „Meniško“ v Lembahu št. 28, p. Bistrica pri Mariboru. 398

Proda se takoj malo posestvo z gospodarskim poslopjem, njivami, sadonosniki, travniki, goricami, studenec pri hiši. Ferdinand Znidarič v Drakovcih, pošta Mala nedelja št. 81. 425

Lepo malo posestvo na prodaj. Redijo se dve kravi, zraven je gozd in več njiv, travniki, sadonosnik. Posestvo je 10 minut od kolodvorca in se po ceni prodaja. Pojasnila daje lastnik do 4. aprila. Piše se naj na: „J. T. 246“ poste restante, Velenje. 440

Zaradi boleznin in starosti se prodaja takoj malo posestvo 10 minut od železne tovarne v Štorah, pripravno za delavca ali penzionista. Več se izve pri Vincencu Lokošek, posestniku v Štorah pri Celju. 441

Učeneo s primerno izobrazbo in dobrimi izpričevani, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom Ignaca Sitar, Toplice pri Rudolfovem, Kranjsko. 442

Nekaj novega!

Zanaprej se menja moka z žitom vsake vrste, prav dobro in čisto po nizki ceni, velika zaloga moka pri parnem mlinu in žagi v magdalenskem predmestju pri Janezu Špes, Maribor. 433

Kmečko posestvo

hiša, hlev, krog 14 oralov zemlje, travniki, gozd, njive, novonasajeni vinograd, vse arondirano, 20 minut od postaje Poljčane se prodaja za 6000 K. Polovico hranilnice lahko ostane. Vpraša se pri Schwelzu v Poljčanah. 426

Jajca za valenje od zlatorumenih Orpingtonk zajamčene čiste pasme. Ducat po povzetju 4 krome z zavojem vred. Pošilja Anton Slodnjak, p. Juršinci pri Ptuj. 355

Prodaj iz proste roke moje 20 oralov veliko posestvo pri Sv. Trojici v Slov. gor. tik okrajne ceste, 15 minut od farne cerkve, obstoječe iz dobrih rjiv, travnikov in gozda. Zidana, prostorna stanovalna hiša, ter še skoro novo gospodarsko poslopje in svinjaki. Proda se zaradi boleznin po ceni. Pojasnila daje Marija Letnik, krčmarica v Gor. Senarski, pošta Sv. Trojica v Slov. gor. 340

Krompir „Eldorado“ najrodovitnejša vrsta sedajnosti 5 kg. poštni zavoj 90 vin, 50 kg. po železnici 6 kron. „Böhm u-pel“ zelo rodovitne, krompirjevka ostane zelena do oktobra, brez da bi ga bilo treba škropiti, za kar se jamči. 5 kg. 1 K, 50 kg 7 K 50 vin. „Beli“ štajerski krompir, bogato rodeč z velikimi gomolji 5 kg 80 vin, 50 kg 6 kron. „Obstnik“ najzgodnejši, 5 kg 1 krono. Vse cene se razumejo z zavojino vred, loco Juršinci, oziroma kolodvor Ptuj. Pošilja po povzetju Anton Slodnjak, posestnik, pošta Juršinci pri Ptuj, Štajersko. 345

Ni več potrebno

narodeati slabega blaga za dragi denar, ki ga razpošiljajo nekatere tuje tvrdke. Ako želite dobiti sveže novomodno in po ceni blago za obleke predpasnike, svilne in druge robce, vse vrste perila, nogavice, moške in fantovske obleke, srajce, kravate itd., pišite takoj na ravnokar novo urejeno

Prvo spodnještajersko razpošiljalnico

J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ulica št. 5

da vam pošlje vzorce, dobite jih zastoj in poštne prosto. Šivilje in krojači dobijo popust. Postrežba je točna in strogo solidna. Če pridete v Maribor, ogledajte si to trgovino in kupite vse vaše potrebščine, bode zelo zadovoljni. Pazite pa na slovenski napis, da ne zamenjate te trgovine s kako drugo, ki se tako glasi, piše pa Schusteritsch ali Schusteritsch. Pravilno je samo J. N. Šoštaric, Maribor, Gosposka ul. 5.

Več tisoč čepjenih trt, različnih vrst, silvanec, muškati, silvanš, špajnoj, kraljevina, laški rizling zelen in več drugih vrst. Cena od I. vrste 18 K, II. vrste 12 K za 100 komadov. Imam tudi razna vipavska, goriška in istraka vina po ceni, 50 do 60 K za 100 lit. Se priporoča Josip Cotič, vinogradnik, v Vrhpoli, p. Vipava, Kranjsko. 337

Išče se hlapec h konjem. Naslov v upravnistvu tega lista. 380

Seme edinopravega kašelskega zelja prodaja 20 gr za 1 K. Ig. Mrcina, posestnik v Zg. Kašlju p. D. M. v Polju. Tudi prodam 15 panjev čebel. Cena po dogovoru. 190

Trgovski prostori,

blizu cerkve na Sp. Poljskavi se daje v najem, ali pa prodajo pod zelo ugodnimi pogoji. Več se izve pri gospodu Aleksandru Struc na Sp. Poljskavi pri Pragarskem. 412

10.000 komadov ključev I. vrste Riparia portalis ima oskrbnništvo grofice Brandis, pri Sv. Petru nize Maribora na prodaj. Cena 16 K 1000 komadov. 423

Družinske hiše

novozidane, 6 minut od glavnega kolodvorca v Mariboru se pod ugodnimi pogoji prodajo. Vpraša se pri g. Maček, Krčevina pri Mariboru št. 187. 419

Proda se radi boleznosti Harshlag ovo posestvo na Pustrici pri Velikovcu na Koroškem. Meri 80 orolov, na polovico polja in mladega lesa. Hiša je zidana, ravno tako tudi svinjski hlevi, veliko sadja, redi se lahko 20 glav živine, 40 svinj, 100 ovc. Cena s stalnim inventarjem je 82.000 K. Oglasila se naj naslovijo (v nemškem jeziku) na Georg Klampferer in Pustritz, Koroško. 406

Mala dobrodoča trgovina v bližini župnijske cerkve se da takoj v najem. Kje, pove uredništvo. 408

Nadmlinar,

ki se razume na najnovejšo avtomatične mlina in tudi na električno silo in razsvetlavo, z večletnimi spričevaji, oženjen, tizen in zelo zanesljivi išče službo v mlin, ki zamelje 10 do 20 vagonov na mesec. Naslov v upravnistvu „Slov. Gospodarja.“ 411

Pozor služkinje! Sprejem v stalno službo pridno kmečko dekle v starosti 18 do 57 let, katere bi imela veselje pri gostih in v letu tudi na polju delati Plčca s prvim mesecem 14 K, pozneje več. Nastop takoj. Pismene ponudbe na: Ivan Hamberger, gostilničar v Litiji. (Kranjsko). 404

Posestvo na prodaj, 14 oralov, lepa hiša; 10.000 K. Drugo: 11 oralov; 7.000 K, obe v Kzmnici. Oglasiti se je pri Matiju Žizek, Kamnica št. 16 pri Mariboru. 8

2 pomočnika in 2 udonca za studenčarsko obrt ali za izdelovanje cementnega blaga sprejme F. Bratina stud. mojster in izdelov. cem. blaga v Križovcih p. Ljutomeru. 410

Proda se lepo kmečko posestvo pri železniški postaji Pesnica, obstoječe iz gospodarskih poslopj in vinarice z vsemi premakljivimi rečmi, kakor tudi živino in mlattilnimi stroji. K posestvu spada tudi 26 oralov zemljišča; namreč njive, travniki, les, vinograd, natančneje se izve pri g. Jožef Hruška, Kos, p. Pesnica št. 63. 397

Cepljeno trsje.

raznih vrst, najlepše se dobi le pri Jerneji Mikolčić v Zetalah pri Rogatcu. O rasti mojega trsa mnogo pohval od več let na razpolago. Cena od 9—15 K 100 kom. Prodaj tudi več polovnjakov najboljšega haloškega vina. 124

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Tvrdka Alojzij Zoratti,

pozlatar v Mariboru,
naznanja tužno vest, da je njen nad vse spoštovani in izkreno ljubljeni ustanovitelj, gospod

Angelo Zoratti sen.

v soboto, dne 15. t. m. previden s svetimi zakramenti v 75. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb dragega rajnega je bil v torek na mestnem pokopališču.

Šete maše zadušnice se bodo brale v četrtak, dne 27. t. m. ob 10. uri predpoldne v stolni in župni cerkvi v Mariboru.

Blag mu spomin!

Maribor, 19. sušca 1913.

Žalujoči ostali.

Zahvala.

Za vse izkazano sočutje povodom boleznin in smrti našega nepozabnega predobrega in iskreno ljubljenega gospoda

Angelo Zoratti sen.

ustanovitelja tvrdke,

kakor tudi za mnogobrojno častno spremstvo pri pogrebu, za poklonjene krasne vence, izrekamo tem potom vsem sorodnikom, prijateljem in znanecem, posebno pa še mil. g. stolnemu in mestnemu župniku Moravcu za spreved ter za ginjaive besede ob odprtem grobu, našo najiskrenejšo in najglobokejšo zahvalo.

Maribor, 19. sušca 1913.

Žalujoči ostali.

Naznanilo.

Podpisani najudaneje naznanja, veleč. duhovščini, cenj. gosp. naročnikom, prijateljem in znanecem, da se je pre-elil v v Ormož ob Dravi.

Proseč hkrati nadaljne naklonjenosti bilježi z odličnim velespoštovanjem udani

KAROL ROJS,

obl. izk. zid. mojster in stavb. podjetnik.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneih se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno. (Jamstvo 3 leta.)

- Srebrne ure K 6:50
- Srbrne ure s 3 srebrnimi pokrovi . . . 9:50
- Pristne tula ure dvojno pokrovo . . 13:—
- Ploščnate ure iz kovine 6:—
- Amerikanske zlate double-ure . . . 10:—
- Goldin Roskopf ure 4:—
- Prave železničarske Roskopf-patent. Prava nikeln. točno na min. idoče K 5:—
- 14 karatne zlate ženske ure . . . 19:—
- 14 karatne zlate ure za gospode . . 40:—
- Srebrni pancir-verižice 2:—
- 14 karatne zlate verižice 20:—
- 14 karatni zlati prstani 4:—
- Viseče stenske ure na nihala . . . 10:80
- Kuhinjske ure 2:40
- Budilke 3:—
- Budilke z dvojnimi zvoncem . . . 3:—

A. Kiffman, Maribor M. 49

Velika tovarniška zaloga ur, zlatnine in srebrnine.

K. in R. Ježek

tovarna strojev, livarna železa in kovine, MARIBOR, Meljska cesta 103

priporoča se oje raznovrstne poljedeljske stroje, mlina, priprave za žage, transmisije, vodovode, studenčne sesaljske, kakor tudi motore prve vrste itd. pod ugodnimi plačilnimi pogoji. 376

Lastna delavnica za popravila poljedelskih strojev v MARIBORU.

Stara pisma, pismene znamke,

kakor tudi zbirke pisemskih znamk, kupuje po dobrih cenah Emil Fischer, Trst, postfach št. 481. 384

Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna pripoznana slovenska trgovina

Rafael Salmič

v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Malo dobiček! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zastoj in poštne prosto.

Ni tisoče zahvalnih pism sem prejel vsled dobre in pristene postrežbe.

Izjava.

Podpisani Franc Schütz, posestnik v Žerjavcih, preključujem vse, kar sem trdil o g. Jožefu Krajncu, trgovcu pri Sv. Barbari, kot neresnično, in se zahvaljujem g. Jožefu Krajncu, da mi je odpustil kaznen pred sodiščem.

434

FRANC SCHÜTZ, lastnik Trojiškega vrelca.

Zahvala

Za mnoge dokaze iskrenega sočutja povodom nepričakovane smrti našega ljubljenega sina, brata 25 let starega

Franca Dvoršak,

se zahvaljuje vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znanecem, ki so se v obilnem številu udeležili pogreba.

Posebno se zahvaljujemo prečastitemu gospodu župniku pri Sv. Martinu, organistom, ki so prišli iz sosednjih župnij in pevceem, ki so zapeli žalostinke doma, v cerkvi in na pokopališču. Zahvaljujemo se še posebno tistim, kateri so bili pri njegovi smrtni uri in tedaj za njega molili.

Zgornji Duplek, dne 15. sušca 1913.

429

Žalujoči ostali.

Zahvala

Ob nepričakovani in prerani smrti našega nepozabnega sina in brata

Bogomira Poseb,

ključavničarja c. kr. priv. južne žel. v Bolcanu,

izrekamo našo najsrčnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem, znanecem in posebno gg. poštnim uslužbencem, ki so dragega ranjkega spremili k njegovemu zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se tudi vsem darovateljem vencev.

Maribor, dne 17. sušca 1913.

438

Žalujoča rodbina Poseb.

V resnih in hudih časih dober svet!

Vsi v Sent Jur, k Janko Artman-u, da si ogledate novodošlo blago za vsakovrstne obleke in

velikansko izložbo svil. robcev!

Izložba svilnatih robcev se otvori dne 10. sušca ip traja do 15. roznika.

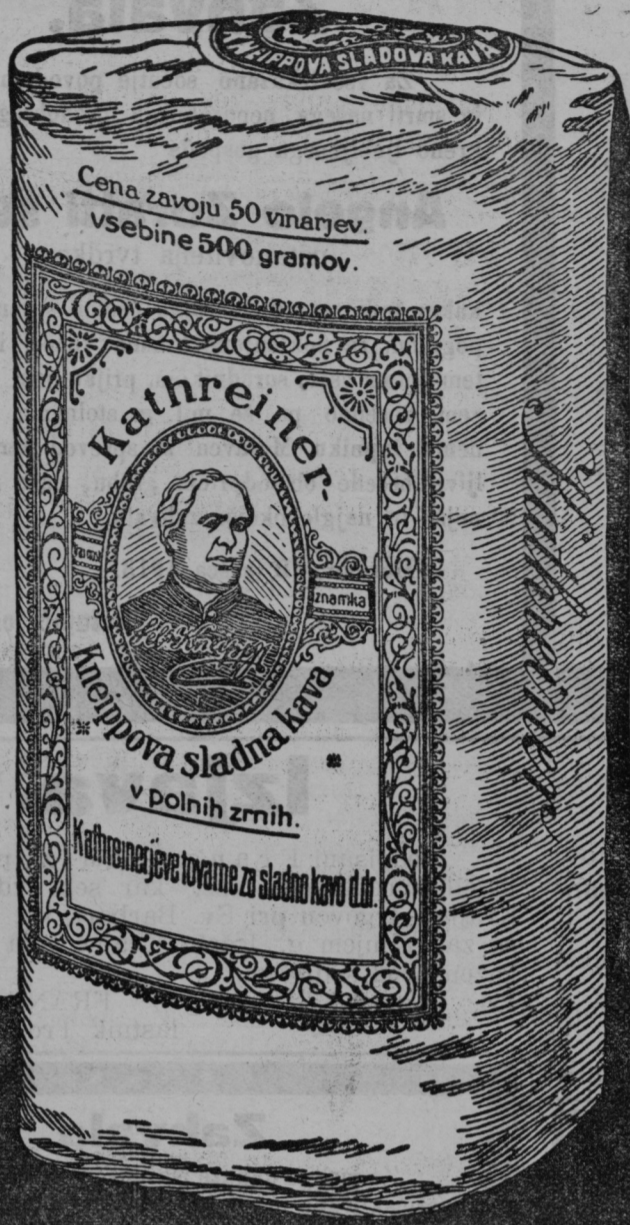
Ker ho ta izložba res zanimiva in ker ima Janko Artman v svoji daleč na okrog sloveči trgovini tudi raznovrstno drugo blago v veliki množini, bo vsakdo srečen, kateri si nabavi svoje potrebčine

pri Janko Artmanu v Sent Jurju ob juž. žel.

star pregovor pravi:

„Želiš dobro, lepo blago po niski ceni“, pojdi k Janko Artmanu v Sent Jur.

371

Vsaka razumna, varčna gospodinja uporablja samo to sladno kavo

Štefan Kaufman
trgovina z železino
v Radgoni
priporoča najboljšo o-
celne, motike in lopate,
pravo štajersko železo
po najnižji ceni in so-
lidni postrežbi. 393

Vinorejci pozor!
Trsje na prodaj: šipon, burgundec
beli, laški rizling, silvanec, gut-
edel, ranfol, krajčevina, vrbovec in
druge domače vrste. Cepljeno na
Rip. Portalis. Tudi se dobije ko-
renjaki od Rip. Portalis. Cena po
dogovoru. Anton Turin, Globoko,
p. Studence pri Poljčanah. 1248

**Najboljša svetovna
barva za brke in
lase je „Karsi“,**

uradno preizkušena, prosta strupa
reizpirljiva, svetle rujave temo
rujava in srna. K 4—1. Razpošil-
jalnica K. Mme Thérèse, Dunaj
VIII. Lerhengasse 25. 51

500 kron

Vam plačam, ako moj uničevalec
korenin „Ria-mazilo“ Vašega kur-
jega očesa, bradavice, trde kčže v
treh dneh brez bolečine ne odpra-
vi. Cena ene posodice z garancij-
skim pismom eno krono. 224

„Kemeny, Kašan

I. poštni predal 12/76 (Ogrsko)“.

**Cepljeno trsje in
ključi.**

Vinogradnikom naznanjam, da
imam veliko množino ameriških
trt na prodaj. Seznam trt: pošip,
rudanec b, silvanec, žlahtnina,
rudeta in bela, ranfol, portugizec,
velilnec, laški rizling, kapšina,
muškati silvanec. Več tisoč koren-
jakov. Riparia Port., Vitis Salo-
nia, Monticola in ključev. Velika
množina Riparia Portalis Montico-
la. Cena po dogovoru. Janez Ver-
njak, trsnicar Breg pri Ptuj. 196

Lepo posestvo,

blizu Maribora, farné cerkve in
žel. postaje, zidani hrami in hlevi,
veliko travnikov in sadonosnikov
in vse drugo potrebno je z vsem
p-emakljivim vred takoj na prodaj.
Več pove upravnistvo. 395

Posestvo na prodaj! Vinograd, nov
nasad, travniki, njive, gozd, ka-
menolom, lepa hiša, dve viničariji,
zelo ugodna lega, v bližini mesta
na Sp. Štajerskem. Velikost 17
oralov. Ponudbe pod V. J. na uprav-
nistvo. 427

Pozor, kupci posestev! Izvrstno
posestvo do 20 oralov rodovitne
zemlje, obstoječe iz njiv, 4 oralov
travnika, 6—8 oralov gozda, sedem
oralov vinograda, polovica novo
nasajena, samo žlahtne vrste, zra-
ven preša in hram. Prijazna do-
mačija, zidana hiša z opeko krita,
tri sobe, kuhinja, klet in ena po-
sebna shramba, močno gospodarsko
poslopje z živinskimi hlevi, kaščo,
podom, stelnico itd. ter štiri svinj-
ki hlevi. Oddaljeno 10 minut od
kolodvora, na veselem kraju pri
okrajni cesti. Cena 15.000 kron,
vknjiženega ostane 6.000 kron, za
ostalo ugodni pogoji. Se radi na-
kupa manjšega posestva pod roko
proda. Oglasiti se je osebno ali
pismeno pri Jožefu Štancer, pos.
Mestnje 13, p. Podplat, Štajersko.
443

V najem se odda gostilna z mesa-
rijo na Vrnskem k pošti (lep vrt
za goste, kegljišče, ledenica). Več
pove Jožef Kladnik, Vrnsko. 436

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom priporoča zelo le-
po cepljeno trsje na Pip. portalis,
burgundec, beli rilček in silvanec
trsnicar in posestnik Fr. Bračko,
Sv. Peter pri Mariboru. 145

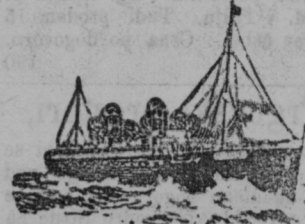
Krasno posestvo z dvojno mero
gozdov in vinograd, skupno, ne-
razkosano, četrt ure od postaje,
v lepi legi na ravnem, blizu velike
tovarne in rudokopi, mlina na
mehur, 3 konjske sile v zvezi
z mlatnico. Vse potrebne polje-
deljske stroje in kovaško orodje,
zidano poslopje v najlepšem redu
411 arov 62 m² mere, ter se lah-
ko redi 12 glav goveje živine s
samo sladko krmo. Vse to prodam
za ceno 3.600 K. Zaradi setve va-
bim kupce takoj. Anton Štante,
Sv. Lovrenc v Prožinu, p. Štoré na
Štajerskem. 439

Cepljeno trsje!

Vinogradnikom naznanjam, da imam več tisoč najbolj-
priznanih prvih vrst na prodaj in sicer: Žlahtnina (Gut-
edel), laški rilček, šipon (mozler) in zmešane vrste. Vse
trte se cepljene na Rip. Portalis in dobro vkoreninjene ter
popolnoma zaraščene, za kar se jamči. Cena trtam je po
dogovoru. Oglasiti se je ustmeno pri Francu Slodnjak, trt-
narju, pošta Juršinci pri Ptaju. 922

Samo 5 dni vozijo brzoparniki francoske

prekomorske družbe iz

Havre v Newyork

najkraj. in najhit. voznja.

Veljavne vozne listke (Šifkarte) za potnike v
Ameriko in vozne listke za potnike iz Amerike
nazaj v domovino izdaja edino

Ed. Smarda :: Ljubljana

konces. potovalna pisarna Dunajska cesta 18
v hiši Kmetске posojilnice, nasproti znane go-
stilne „Figabirt“. 375

Vabilo na

redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Žičah,

registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

ki se bo vršil na belo nedeljo, to je dne 30. marca
1913 ob 3. uri popoldne v posojilniški uradnici v
Žičah.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobritev računskega zaključka za leto 1912.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev nadzorstva.
5. Poročilo o izvršeni reviziji.
6. Slučajnosti.

Ako bi ta občni zbor ob navedenem času ne bil
sklepljen, vrši se pol ure pozneje na istem mestu in z
istim dnevnim redom drug občni zbor, ki veljavno
sklepa pri vsakem številu združnikov.

435

Načelstvo.

Vabimo na svoj

XXIII. redni občni zbor

ki se vrši

v nedeljo, dne 30. marca 1913 ob 1. uri popoldne v
zadržni pisarni v lastni hiši.

Dnevni red:

1. Poročilo nadzorstva in odobrenje računa za leto
1912.
2. Razdelitev čistega dobička.
3. Volitev načelstva.
4. Volitev računskega pregledovalca in njega na-
mestnika.
5. Slučajnosti. 431

Opomba: V slučaju nesklepljenosti občnega zbora ob
1. uri se vrši isti ob 2. uri popoldne v smislu
paragrafa 35., al. a) združničnih pravil.

Posojilnica v Vitanju,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo,

Rudolf Kosër, tajnik.

F. Hrustel, načelnik.

Vabilo na

OBČNI ZBOR

Posojilnice v Slov. Bistrici

reg. zadruga z neom. zavezo,

ki se vrši v ponedeljek dne 7. aprila t. l. ob 2. uri popo-
ldne v posojilničnih prostorih lastne hiše „Hotel Austrija“ v
Slovenski Bistrici.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1912.
3. Razdelitev čistega dobička.
4. Slučajnosti.

Slovenska Bistrica, dne 20. marca 1913.

445

Načelstvo.

TOMAŽEVA ŽLINDRA

(vpisana znamka)

je izborno važno gnojilno sredstvo za vse sadeže na vseh vrstah
zemlje. Pomnoži dohodek po dobičkonosnem načinu. Uporaba istega
ni vezana na noben letni čas.

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« je priznana najizbor-
nejše blago neskvajene kakovosti. Zategadelj naj zahteva
vsak poljedelec

Tomaževo žindro »zvezdna znamka«, kajti zvezda na vreči
in plombi daje poročstvo za čisti in polnovredni izdelek.

Pozor!

Tomaževa žindra »zvezdna znamka« se v originalnih vre-
čah prodaja pri sledečih trgovcih.

Otmar Diermajer, Ormož | Alojz Maček, Maribor, | Ed. Suppanz, Pristava,
Peter Majdič, Celje, | Alojz Pinter, Sl. Bistrica, | N. Zanier, Št. Pavel p. Pr.

Kjer ni nobene prodajalne se naj obrne naravnost na:

„Thomasfosfatfabriken“ L. L. O. Z.
Berolin W 35.

Pred manjvrednim blagom se svari

Gornjo Thomazevo žindro, kakor tudi vsa druga
umetna gnojila: kalijevo sol, kajnit, čilski soliter,
zveplenokisli amonjak, superfosfat itd. ima v zalogi
in prodaja na cele vagone kakor tudi na drobno
Veletrgovina z železino „Merkur“ P. Majdič,
Celje. 237

Ženitna ponudba!

Mladič srednje starosti, Slovenec,
neomadeževane preteklosti, več
nemščine, z 3500 K prihranka, se
želi poročiti s poštenim dekletom
ali vdovo, ki bi imela svoje posest-
vo ali krčmo v prometnem kraju.
Le resne ponudbe pod „M O“, po-
ste restante Sv. Lovrenc nad Marib.

Slovenke! Agitirajte za naš list!